

MAGYARI HÍRADÓK

T, Dunaposta

HUNGARIA Budapest
Postafiók 151
Extern

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr. Paál Árpád

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLO NYO.
Törvénykezési bej. szám: Tr. B. 11/71.

Az Eszaki-tengeren ismét elsüllyedt egy angol hadihajó

Londoni hivatalos jelentés szerint hatra emelkedett az elpusztult angol torpedórombolók száma. — Csatározás a német és francia felderítő csapatok között a nyugati arcvonalon

Berlinből jelentik (Német Távirati Iroda): A nyugati arcvonalon még tart a hideg. A felderítő tevékenység a szokásos mértékben folyt. Az előnyomuló csapatok általában nem kerültek érintkezésbe az ellenséggel, csupán egy ponton, egy német felderítő osztag találkozott ellenséggel erővel, de rövid és heves harc után sikerült veszteségek nélkül visszatérnie kiindulási helyére.

A légi erőről nincs különös jelenteni való. A tengeri hadvezetés, mint az angol tengernagyi hivatal jelentése is mutatja, további sikereket ért el. Az Eszaki-tengeren elsüllyesztették egy angol torpedórombolót. Ezzel, az angolok által is beismert, elvesztett torpedórombolók száma hatra emelkedett. Ezenkívül más brit torpedórombolókat többé-kevésbé súlyosan megrongáltak.

Az angol tengernagyi hivatal közlése az „Exmouth” nevű torpedóromboló megsemmisítéséről. A hajó személyzete is odaveszett.

Londonból jelentik: Hivatalosan jelentik: Az angol tengernagyi hivatal sajnálattal közli, hogy az Exmouth angol torpedóromboló torpedótalálat, vagy aknarobbanás következtében elsüllyedt. Számolni kell azzal, hogy a hajó személyzete, mely 175 tisztből és legénységből állott, odaveszett. A torpedóromboló 1934-ben épült, 330 ezer angol font költséggel. Főszerelése öt darab 4 hüvelykes ágyú és hat kisebb kaliberű ágyú.

Londonból jelentik: A 600 tonnás Pakehill angol hajó elsüllyedt. Személyzetét elveszítettnek kell tekinteni.

Huszonegy fokos hideg a német-francia hadszíntéren. Angol és francia támadások a német buvárhajók ellen.

Párizsból jelentik: A Havas-iroda szerdai magyarúzó közleménye a nyugati hadszíntérről így szól:

— Bár a hideg tovább tart, — az arcvonalon a hőmérséklet a nulla-ponton alól 21 fok, — a járőrök élénk tevékenységét fejtenek ki. Az elmúlt nap eseményeiből két hely: jellegű tevékenység emelhető ki. Weissenburgtól keletre egy erősebb német járőr rajtaütést kísérelt meg, de visszavetettük. A lotharingiai arcvonalon egy német különítmény megkísérelte, hogy elfogjon egy francia járőrt. Harcra került sor a hajnali félhomályban s a francia járőrnek sikerült magát kivágnia. A németek mindössze egy foglyot ejtettek.

A köd és hideg megbénítja a légi tevékenységet. Mindössze egy felderítő vadász repülőgép szállt fel. Egy német gép Észak-Franciaország, egy másik Kelet-Franciaország felett hajtott végre felderítő tevékenységet.

A tengeri háború kieleződött. Kedden ismét két támadást intéztek német tengeralat-

járók ellen. Francia tengerészeti körök hangoztatják, hogy az egyik támadást francia hadihajók, a másikat angol hajók hajtották végre.

Komoly feszültség támadt Japán és Anglia között az „Asama Maru” gőzös esete miatt.

Japán követeli a gőzösről elhurcolt 21 német utas szabadon bocsátását. A japán hadsereg és tengerészet vezetőit tanácskozásra hívták össze

Tokióból jelentik: A Domei-iroda közlése szerint az Asama Maru japán gőzös angol részről való feltartóztatása kérdésével a japán minisztertanács is behatóan foglalkozott. Arita külügyminiszter bejelentette, hogy az angol nagykövet útján tiltakozó jegyzéket intézett a londoni kormányhoz. A minisztertanács ezt tudomásul vette s a további fejlemények megbeszélésére a hadsereg és tengerészet vezető tábornokait összehívta. Arita külügyminiszter jelezte, hogy a tokiói öbölbe a Gino-Maru és Tasula-Maru nevű japán gőzösek megérkezését is várják s előre figyelmeztette az angol nagykövetet, hogy ezekkel ne ismételjék meg az Asama-Maru elleni eljárást. A minisztertanács után Toni helyettes külügyminiszter fölkerítte Graigi tokiói angol nagykövetet, hogy az Asama Maru gőzösről elhurcolt 21 németet az angol tengerészeti hatóságok önként helyezték szabadlábra, mert különben a japán kormány hivatalosan megkeresést intéz a szabadonbocsátásért.

A Nitszi-Nitszi című japán nagylap különösen azt röj fel, hogy az eset mindjárt a tokiói öböl bejáratánál történt s így igen kihívó eljárás volt a japán felségjogokkal szemben. Az

Ashahi Sinbun nevű japán napilap az esetet akként tárgyalja, hogy a japán gőzösről a németek elhurcolása nemcsak a nemzetközi jogot sérti, hanem annak eltérése súlyos precedenset alkotna a japán hajózási szabadság kárára. A lap azt a követelést hangoztatja, hogy az angol eljárásra a „szemet szemért” elve alkalmazásával kell válaszolni.

Az angolok ismét feltartóztattak egy japán gőzöst.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda tokiói jelentése szerint az egész japán sajtó nagy felháborodással ír arról, hogy egy angol hadihajó ismét feltartóztatott és átkutatott egy japán gőzöst. Honolulu közelében egy angol torpedóromboló feltartóztatta a Tasula Maru japán gőzöst s bizottságot küldött a fedélzetére. A japán hajó kapitánya még csak választ sem kapott arra a kérdésre, hogy mi a feltartóztatott hajó neve és nemzetisége.

Az angolelles mozgalom Japánban egyre növekszik.

Kiélesedett a diplomáciai helyzet a Szovjet és Svédország között

A Szovjet a svédországi toborzások ellátását követeli

Newyorkból jelentik: Diplomáciai forrásból származik az alábbi hír, melynek valódiságát még nem lehetett megállapítani:

Eszerint: Kolontai asszony, a szovjet-unió svédországi követe, január 22-én, hétfőn délután jegyzéket adott át Stockholmban. Ebben

a jegyzékben a moszkvai kormány felszólítja a svéd kormányt, hogy azonnal tiltsa be az önkéntestoborzást Finnország számára, ellenkező esetben a kilátásba helyezett súlyos és messzeemenő következményekért Svédországot terheli a felelőség.

Mikor megy Anglia Belgium segítségére ?

Londonból jelentik: Henderson képviselő kérdésére Chamberlain miniszterelnök kijelentette, hogy az 1925 évi locarnoi egyezmény alapján Anglia köteles Belgium segítségére sietni, ha Belgiumot nem provokált támadás éri. Ezt az egyezményt megerősíti az 1936 már-

cus 9-ikén kötött londoni egyezmény is.

A képviselőnek arra a kérdésre, hogy mit tekintenek nem provokált támadásnak, Chamberlain kijelentette, ohgy a kormány fenntartja magának e kérdés feletti döntés jogát.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon)

Január 28-ika előtt

Írta: Péter János, iparos-képviselő

Január 28-ikán tartja meg Kolozsváron a Román Magyar Iparos Egylet alakuló közgyűlése.

A magyar iparostársadalom évek óta várja az egyesület életrehívását. Egy táborban, egységes fellépése mellett küzdeni azokért a jogokért, melyek a magyar iparosságot megilletik.

Most, amikor népek és nemzetek néznek farkasszemet egymással és élő húsfalak mozdulnak, törnek előre, véreznek és hullanak porba, amikor bugó gépmadarak és mindent elcsópró tankok ontják a megsemmisítő halált, hogy később maguk is roncsként hírdessék egy lezajlott küzdelem színhelyét, mi a magunk életét rendezgetjük. Egy élő néptestet akarunk kovácsolni, melynek egyik fontos tényezője az iparos magyarság. Tagadhatatlan, hogy a magyar iparostársadalom volt az, amely a múltban is az erkölcsi alap mellett, anyagi támogatója volt minden magyar megmozdulásnak. A magyar intézmények fenntartását és szegényeket segélyező akciókat a magyar iparosok és kereskedők áldozatkészségével tudtuk elérni. Nem mellverés, nem önmagunknak hízelgésnek szántam ezt a dícséretet, mert igazol a múlt, a számok, a tények. Ez az iparostársadalom a küzdelmes évek során fokozatosan gyengült és veszített jelentőségéből. Ez az ok kényszerítette a magyar kisebbség vezetőit, hogy a Magyar Iparos Egylet országos viszonylatban életrehívja és az erőket összpontosítva harcoljon a nehézségek ellen, amelyek a magyar iparos társadal-

mat ... érik. Apolni és támogatni a magyar ipart, a cél és ez ellen kifogást nem emelhet senki, mert ezzel a törekvéssel ápoljuk és támogatjuk az ország iparát.

„Egy mindenkéért és mindenki egyéért” jelszóval, testvéri megértéssel egymást segítve dolgozni a magunk boldogulásáért nem bűn és nem elítélendő cselekedet, megmaradni abban a néptömegben, amelyben beleszülettünk a felettünk való Isten akaratából. Egyenes, becsületes, nyílt őszinteséggel küzdeni néptünk, iparunk fejlődéséért és boldogulásáért. Nem porbaeső homlokkal, nem könyörögve, hanem tudatában annak, hogy ha magyarok és kisebbségek is vagyunk, a multunk, becsületességünk, népi összefogásunk és egymás iránti ragaszkodásunk jogot ad a jelen életre, jelenbeli munkálkodásunk pedig a jövőre.

Aki a kétség bilincseiben él, rázza le magát a kétség bilincseit. Álljon sorainkba és látó szemével győződjön meg arról, hogy jövőnk, boldogulásunkat jelenti az egységes fellépés és a közös úton haladás a cél felé.

Építgessük a jövőt. A magyar ifjúságot ipari és kereskedelmi pályára küldve igazoljuk, hogy az az igazi életél, ha becsületes, jó iparos és kereskedő társadalmat kinevelve meg tudjuk teremteni a magyarságnak azt a rélegét, mely a jövőben is támasza és segítője lehet a magyar életnek. Ilyen gondolatokkal nézve a kolozsvári gyűlés elé és belekapcsolódva a magyar iparos egylet munkájába, elosztatunk lelkünkben minden kétséget és a magunk erejével elérjük a munka áldását. És Isten is megáldja az ilyen ipart.

A magyar iparosok szervezkedéséhez

Írta: Dr Soós István orsz. képviselő

E hó 28-án fontos eseménye lesz az erdélyi magyar iparosságnak. Ezen a napon alakul meg az Országos Magyar Iparos Egylet, mely hivatva lesz a magyar iparosság érdekeit úgy a kormány, mint a helyi hatóságok előtt megvédeni, az iparosság egymásközi támogatását elősegíteni s a már-már bomlásnak indult magyar iparosságot egy egységes, erős szervezetbe foglalni, mely képes legyen ellenállani minden rohamnak, mely a magyar iparosság vagy annak érdeke ellen irányulna és bárholnan jönne is az.

Az első kérdés: joga van-e a magyar iparosságnak ilyenképpen szervezkedni?

A válasz: igen.

A magyar népközség szervezeire vonatkozó és boldogult Calinescu belügyminiszter által aláírt okmány szerint a magyarság engedélyt kapott egy oly szervezet létesítésére, amely közmívelődési, gazdasági és szociális érdekeit szolgálja. Ez az egyesület pedig, amely a Romániai Népközség gazdasági szakosztályának ipari alosztálya keretében működik, a magyar iparosság testületi megszervezését jelenti a Népközség égisze és védelme adott éppen a fenti célok megvalósításának érdekében. A Népközség alapszabályának 4. §-a ugyanazon célt fejezi ki, midőn azt írja elő, hogy a Népközség célja „megvédeni és kielégíteni a magyar nép gazdasági érdekeit és szociális szükségleteit.”

A második kérdés: szükséges-e a magyar iparosok etnikai, azaz népi alapon való megszervezése, midőn minden iparos érdeke bizonyos tekintetben összevág?

Erre a kérdésre is megfellelhetünk.

Senki sem vonja kétségbe, hogy szükséges az iparosság szakmai szervezkedése, mert hiszen bizonyos iparos problémák egyformán jelentkeznek, minden iparosra bármely nemzetiségű, sőt tovább menve a szakmákon felül, egyformán jelentkeznek minden iparosra nézve.

Hiszzen ma egy kiforratlan és kialakulatlan helyzet előtt állunk.

Az iparosiesztételek feloszlatása után az abban összpontosult ösztiparosság úgyszólván nem találja helyét. A munkakamara, ahová a munkások, magántisztviselők mellett beszorították a kisiparosokat is, még nem tudta magát megkedveltetni, annál inkább nem, mert a kisiparosok az első perctől kezdve kikíváncsiok voltak onnan és önálló kézműves kamara felállítását követelték.

Az új törvények, új mesterkönyvek kiállítása, új szakvizsgák bevezetése, mind olyan új területet jelentettek az iparosság számára, melyet csak nehezen emésztett meg.

A betegségyelőző törvény kiterjesztése kötelező hatállyal a kisiparosokra szintén új és olyan súlyos terhet jelentett, amely ellen kézzel-lábbal tiltakoztak s amelyről szabadulni óhajtottak.

Mindezek a problémák beismertleg közösen érintik nemcsak az ugyanazon szakmában lévő iparosságot, hanem a szakmákon túl az ösztiparosságot is, függetlenül azok népi hovatartozására.

Ezenfelül a szakmai képviselet megszervezésére vonatkozó céhlörvény is sok olyan problémát vetett felszínre, amely jogos kíváncsisággal, várakozással, sőt aggodalommal töltötte el az iparosságot. Minthogy pedig a céhlörvénytervezet parlamenti bizottság elé került, amagyar kisebbségi képviselők részen voltak ezen törvénytervezet tárgyalásánál és előzetesen ábeszélve az iparosságot érdeklő kérdéseket a magyar iparosság vezetőivel, úgy a bizottsági tárgyalásokon, mint ettől függetlenül külön küldöttség formájában az illető szakminiszternél igyekeztek megvédelmezni a magyar iparosság érdekeit.

Tehát ismételtelen visszatérve a feltett kérdésre, vagyis hogy szükséges-e az iparosság népi alapon való megszervezése, meg lehet állapítani, hogy jóllehet az iparos problémák nagyrésze közösen érdeklő a szakmai szervezeteiket, sőt ezeken túl az ösztiparosságot is, azonban vannak problémák, amelyek mindézeketől

függetlenül igenis a népi alapon megszervezett iparosság szervezetének szükségességét követelik.

Mik ezek a problémák, amelyek a magyar iparosság számára speciális problémákként jelentkeznek?

1. A magyar iparosság gazdasági életműjének csökkentése és leromlása.

Tulon-tul ismeretesek azok az okok, amelyek ezt a mai helyzetet előidézték s amelyeknek további romlása az iparosság részére egzisztenciális veszélyt jelentenek.

A magyar iparosság megmentése, életműjének felemelése, a hanyatlás megállítás, ma nemcsak iparos érdek, hanem az egész erdélyi magyar társadalom érdeke, mert a probléma megoldása életbevágó fontosságú egész nemzeti társadalmunk fennmaradása és megmentése szempontjából.

Az iparosság szerepe főleg városokban a magyar középosztály pótlása, annak a szerepnek fokozatos átvétele, amit a magyar középosztály töltött be. De vajjon a mai színvonalon álló magyar iparosság be tudja-e ezt a szerepet tölteni még megközelítőleg is?

Ezt a problémát csak egy népi alapon szervezett iparostársadalom tudja a megoldás felé vinni.

2. A második probléma az utánpótlás kérdése és pedig a tanonckérdés, tanoncskola és internátus, tanoncszervezetési ügyek. Nyilvánvaló, hogy ez is kifejezetten magyar iparos probléma. Ha nincs utánpótlás, kihal a mai magyar iparos nemzedék és nem pótolható erő veszít a magyar társadalom. De az új generációhoz szükségesek új és magyarnyelvű tanoncskolák és az ehhez szükséges internátusok, továbbá annak kiverekedése, hogy a magyar tanoncokat

beszerzethessék. *Ez a probléma különben a magyar egyházak problémája is és a magyar egyházaknak ezt a problémát a Népközséggel és a Népközség kebelében működő magyar iparos egylet segítségével kell felkarolni és fokozatosan megvalósítani.*

3. Ugyancsak a magyar iparosság problémája a magyar anyanyelv használata a magyar iparosság részére.

4. Speciális magyar iparos probléma az a jog érvényesítése, hogy a magyar iparosság minden testületben képviseelve legyen, tehát ipari és kereskedelmi, munkakamarákban, betegségyelőző-pénztárnál, amelynek az autonómiaja visszaállítandó és más testületben is.

5. A magyar iparosok részére az ugynevezett „creditul industrial”, azaz ipari hitelintézet részéről olesó kölcsön nyújtása, amely megkönnyíti a magyar iparosok helyzetét, szintén olyan probléma, amit csak népi alapon megszervezett iparos egylet harcolhat ki magának.

6. Ezekon kívül parancsoló szükséglet az iparosság szociális helyzetének emelése, iparos jólékony intézmények létesítése, temetkezési egyesületek, aggenházak, segélyegyesületek, ingyenes rendelők felállítása, amelyeknek megoldása szintén a népi alapon megszervezett iparosság keretében vihető keresztül.

Mindezek és még számtalan más probléma olyan problémául jelentkeznek, amely a szakmai általános sérelmeken felül mint a magyar iparosság speciális problémája várja a megoldást, miért is tovább nem halasztható a magyar iparosság törvényes alapon felépülő új szervezetének mielőbbi felállítása és működésbehozása.

1940 január 28-ika tehát egy történelmi fordulópont a magyar iparosság életében, amelytől nemcsak az iparosság, hanem az egész magyar társadalom nagy eredményeket vár a jövőre nézve.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

Nagyvárad 1940 január hó.

Vaida-Voevod Sándor királyi tanácsost a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal elnökévé nevezte ki az uralkodó

Gh. Tatarescu lett a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal alelnöke

Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lap legutóbbi számában királyi rendelettel meg, amelynek értelmében Vaida-Voevod Sándor királyi tanácsost a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal elnökévé nevezte ki az uralkodó. Ugyanezzel a törvénnyel Gh. Tatarescu királyi tanácsos miniszterelnököt az Arcvonal alelnö-

kévé nevezi ki és gondoskodik az Arcvonal főbb tisztségeinek betöltéséről. Így D. Nicolae Cornajeau az Arcvonal földművelő és kézműves osztályának főtitkára, Jon Bujoiu az iparos és kereskedői osztály főtitkára, míg Vig Victor Moldovan a szellemi foglalkozásúak osztályának főtitkára, Petre Georgescu tábornok pedig a Nemzeti Gárda parancsnoka lett.

Miniszterközi értekezlet Bucurestiben

A Szamos, Maros és Temes tartományok királyi helytartói is résztvettek a gyűlésen

Bucurestiből jelenti a rádió hírszolgálat: Csütörtökön délelőtt 10 órakor Tatarescu Gheorghe királyi tanácsos, miniszterelnök elnöklése mellett a miniszterelnökség palotájában miniszterközi értekezlet tartottak. Az értekezleten résztvettek dr. Tataru Coriolan Szamos,

dr. Mara Alexandru Temes és Pop Danila tábornok Maros-tartományok királyi helytartói. A Kolozsváron megtartott minisztertanács határozatait vitatták meg és megoldást igyekeztek találni az időszerű kérdések rendezésére.

Károly király beszéde a Ferdinand-rend tagjaihoz

Bucurestiből jelenti a rádió hírszolgálat: A királyi udvar marsallja hivatalosan közli, hogy január 24-én délelőtt Ófelsége a király, Mihály nagyvajda trónörökös és Erzsébet királyi hercegnő jelenlétében fogadta a Ferdinand Rend tagjait.

Ófelsége a király az I. Ferdinand király által létesített lovagrend húszéves fennállása alkalmából — miként minden esztendőben — a fejedelemségek egyesülésének napján a királyi palota tróntermében vendégül látta a rend tagjait és ez alkalommal a következő beszédet tartotta:

— Uraim! A Ferdinand-rend tagjainak ez a mai összejövetele örömnappal, de fordítsuk gondolatainkat azoknak emlékére, akik már nem lehetnek közöttünk. Gondoljunk vissza, hogy mennyi áldozatot és munkát igényelt az

a mű, amely Románia fejedelemségeinek összeolvadásához vezetett. Cuza fejedelem megmozdulásától az 1918. évi egyesülésig hatalmas volt az út, amelynek során a nép nemzeti ereje és áldozatkészsége vezetett a célhoz. Elődeink ugyanez a lelkesedése kell hogy áthasson bennünket, az ország egész lakosságának szerepében való összaforrására az igazság szellemében. Kérem a rend összes tagjait, hogy kegyelettel emlékezzenek a rend azon tagjaira, akik az elmúlt esztendőben eltávoztak körünkből. Felemlítette még Ófelsége mindazoknak a magasrangú katonáknak, közelelti személyeknek neveit, akik az elmúlt esztendőben elhunytak és a Ferdinand-rend tagjai voltak. Szavait az uralkodó így fejezte be: Az ő emléküket lelkünkben örökké élni fog, mert munkásságukkal hozzájárultak, hogy megvalósuljon minden román álma: a románok egyesülése.

Katonai szövetség készül az előázsiai országok között

Az olaszok és az angolok érdekeltsége a közeleleleti politikában

Rómából jelentik: Az olasz sajtó csütörtök reggeli számaiban ismét megjelentek az ázsiai szövetségről szóló hírek, de ezuttal már határozott formában. Hírszerint az iráni hadsereg már elérte a háborús szintet és készen áll az esetleges akcióra. Ugyanakkor az afgán és iráni kormány azt a javaslatot tette a bagdadi iráni kormánynak, hogy katonai szövetséggé alakítsák át a közöttük fennálló paktumot. Névleg a szovjettel szemben való tömbalkotásról van szó, de tényleg a Földközi tengeren való angol politika támogatásáról. A kairói Misri című lap szerint az iráni kormány már el is küldötte megbízottját Kabulba a katonai szövetség megtárgyalása céljából.

Chamberlain tájékoztatásai az olaszokkal szemben fennálló határkérdésekről.

Londonból jelentik: Az angol alsóház szerdai interpellációs napján Chamberlain érdekes és új

közléseket tartalmazó válaszokat adott. Közölte a többi között, hogy Anglia és Olaszország nemrég tájékoztatta egymást a Földközi-tenger mentén és a Közel-Keleten állomásozó szaravföldi haderő elosztásáról. Megfelelő kölcsönös tájékoztatás a tengeri és légi flottáról küszöbön áll. A tájékoztatás az 1938. évi angol-olasz gentleman agreement alapján történt. Közölte továbbá, hogy Anglia a múlt év májusában javaslatot tett Olaszországnak az olasz kelet-afrikai és a szomszédos angol területek közötti határ kijáratására. Rómából augusztusban közölték a választ, mely szerint Olaszország nem fogadhatja el a javaslatot. Ezt a kérdést tehát újból fontolóra kell venni.

Bulgária és Spanyolország s Olaszország és Görögország meg egyezése.

Szófiából jelentik: A bolgár külkereskedelmi bizottság, mely Madridban eredményes tárgyalásokat folytatott, visszaérkezett Szófiába. Valószínű, hogy a bolgár-spanyol keres-

Leendő és szoptató anyáknak

a rendszeres székelés különösen fontos. Az emésztési folyamat alatt előálló salakok - ha azokat nem távolítjuk el rendszeresen - megmérgezik a vért és a testet és veszélyeztetik úgy az anyát, mint a gyermek egészségét. Előzze meg a veszélyt Leo-Pills tiszta növényi hajtó használatával. Hatása enyhe és mindig biztos.

Kapható: 20 vagy 60 labdacsof tartalmazó csomagolásban.

Leo-Pills Laxatív

kedelmi szerződést a közeljövőben aláírják.

Rómából jelentik: Ciano olasz külügyminiszter és Görögország római követe egyezményt írt alá. Ennek értelmében kiterjesztik az olasz-görög kereskedelmi szerződés érvényét, valamint az albán-olasz vámtelekre vonatkozó megállapodást.

Berlini előadás a német-román ötéves gazdasági tervről.

Berlinből jelentik: Olteanu közgazdász, a román kereskedelmi kamara részéről szerdán este a Hunboldt-klubban előadást tartott „A német-román kereskedelmi kapcsolatok” címmel.

— Romániára nézve, — mondotta a többi között. — a román mezőgazdaság szempontjából elsőrendű fontossága az értékesítés kérdése. Az egyre inkább elmélyülő német-román kereskedelmi kapcsolatok eredményeként a román mezőgazdaság egyre nagyobb fejlődést mutat. Mindkét állam egész termelésének olyan szabályozására kötelezte magát, hogy a növekvő árúcsere a jövőben mintegy természetes eredményként következzen be. Ötéves német-román gazdasági tervet készítettek. A német-román elgondolás Románia gazdasági erőinek növelését tervezi. Ezzel kapcsolatban fontos, hogy nem a nemzetközi tőkeberuházások hasznosítják Románia természeti kincsét, hanem a román nép akarata, munkája és a német szervezési technika.

Churchill angol tengerügyi miniszter mellé segédminisztert rendelnek.

Koppenhágából jelentik: Lapértesülés szerint a közeljövőben változások lesznek az angol kormányban. Churchill, tengerügyi miniszter ügykörét megosztják, amennyiben külön segédminisztert neveznek ki melléje azzal a feladatkörrel, hogy gondoskodjék a kereskedelmi hajók építésének fokozásáról. Hír szerint Hudson, a tengerentúli kereskedelmi ügyek minisztere is távozik.

A londoni japán követ Halifax külügyminiszternél.

Londonból jelentik: Sigemicu londoni japán nagykövet szerdán megjelent Halifax külügyminiszternél és hosszabb megbeszélést folytatott vele. A megbeszélés az Asuma Maru ügyében történt. Londoni japán körök kijelentették, hogy a tanácskozás szívélyes hangja arra enged következtetni, hogy sikerül kielégítő elintézészt elérni.

Amerika várja, hogy szakítás legyen a szovjet és a nyugati hatalmak között.

Párizsból jelentik: A Paris Midi jeleutése szerint Washingtonban Churchill beszédével kapcsolatban azt várják, hogy a beszéd szakításra vezet a nyugati szövetségesek és Szovjet-országgal között.

Megjelent a „minimális fizetésekről” szóló törvény végrehajtási utasítása

A végrehajtási utasítás nagyfontosságú rendelkezései

II.

6. A minimális fizetéseket megállapító bizottságot az elnök hivatalból, vagy a céhek, illetve a munkaadók testületei, vagy a munkaügyi minisztérium kérelme alapján hívja ülésre. Míg a munkaadók hivatalos egyesületeinek szövetségei megalakulnak, ezeket a jogokat a jelen törvény alapján a következő szervezetek gyakorolják: a) Az U. G. I. R. az ipari vállalatok részéről. b) A bankok szövetsége a bank és biztosító vállalatokra vonatkozóan. c) A terményhitellel foglalkozó cégek szövetsége a terménykereskedelmi vállalatokkal kapcsolatban. d) A „Sfatul Negustoresc” a kereskedelem többségi ágaiban.

A munkaadók és alkalmazottak szövetségének a minimális fizetések megállapítására vonatkozó kérelmeit 3 példányban kiállítva kell a kérdéses tartományi székhelyen működő munkaügyi inspektorátuson a bizottság részére beadni. A munkaügyi inspektor, vagy helyettese a kézhez vett kérvényeket az iktatás napjától számított 3 napon belül a köztisztviselői szolgálati szabályzat 51. szakaszában megjelölt következmények terhe mellett megküldi.

Az elnök a kérvények kézhezvétele után legkésőbb 7 napon belül összehívhatja a bizottság tagjait. Ugyanakkor az érdekelt vállalatok és a tartományban működő fizetéses alkalmazottak céhének kérdéses osztályához tartozók törvényes képviselőit is megidézi. Az érdekelt vállalatokat — ha úgy kívánják — az a hivatalos szervezet is képviselheti, melyhez tartoznak.

A felek megidézése a helyet, napot, hónapot, évet és órát, valamint az eljárás tárgyát feltüntetve idézővel történik. Az idézőt városokban a rendőrség, falukban a közigazgatási szerv kézbesíti ki legalább 5 nappal a tárgyalás előtt. A tárgyalást 30 napon belül kell kitűzni, attól a naptól számítva, mikor a bizottság elnöke kézhez vette a kérvényt. Az idézővel együtt beadott kérvény egyik példányát az ellenfélnek ki kell kézbesíteni. Ebből a célból a kérvényező két másolatot terjeszt elő kérvényéről.

A felek legkésőbb a tárgyalás napjáig írásban közlik a minimális fizetés megállapítására vonatkozó kifogásaikat és javaslataikat és csatolják az általuk felhozott összes iratokat.

A felek által előadottakra vonatkozóan hivatott bizonyítékokat a bizottság első tárgyalásán kell megjelölni, ezeket nem veszik figyelembe a következő tárgyalásokon. Az elnök arra kérheti a feleket, hogy emlékiratban világítsák meg a tárgyalási ügyet.

A meghatározás és képviselői szabályszerűségének megvizsgálása után az elnök megkezdi az idézés tárgyát képező ügynek tárgyalását.

7. A bizottság jogérvényes munkájához legalább 5 bizottsági tag jelenléte szükséges. A határozatot, melyet a jelenlevő tagok szótöbbséggel hoznak, az elnök nem köteles megindokolni. A szavazatok egyenlősége esetén az elnök dönt s ebben az esetben szavazatát köteles lesz indokolni.

Abban az esetben, ha valamely kérelem megvizsgálásának érdekében kitűzött első tárgyaláson csupán a munkaadók, vagy csupán az alkalmazottak képviselői jelennek meg, az elnök a tárgyalást legfeljebb 7 napra elhalasztja, mikor a jelenlevő tagok számára való tekintet nélkül a tárgyalást megtartja. A tárgyaláson jogszerűen tagként jelen lesz az illetékes munkaügyi inspektorátusság vezetője is, kit „konzultatív” szavazat illet.

A tárgyalásról jegyzőkönyvet kell felvenni,

melyet az elnök, a bizottsági tagok, a munkaügyi inspektorátusság vezetője írnak alá. A jegyzőkönyvet 2 példányban kell elkészíteni. Az egyik példányt az inspektorátusság irattárában őrzik meg, a másik példányt pedig a munkaügyi minisztériumhoz kell felterjeszteni a hozott határozat és a becsatolt többi iratokkal, a határozat kihirdetésétől számított 5 nap alatt.

8. A bizottság határozatait miniszteri végzéssel történt munkaügyi miniszteri jóváhagyás után lehet végrehajtani. A miniszteri végzés érvénye a Hivatalos Lapban történt megjelenéstől számítandó.

A munkaügyi miniszter a bizottság határozatát újabb vizsgálat eszközölése céljából visszaküldheti, a munkaügyi inspektorátusság útján, közölve észrevételeit. A visszaküldésnek a miniszteri iktatóban történt beiktatásától számított 7 napon belül kell megtörténni. Ebben az esetben az elnök a 6. szakasz rendelkezései értelmében a feleket megidézi és tárgyalásra hivatja a miniszter észrevételeit.

A bizottság pedig — miután meghallgatta a feleket — határozatot hirdet ki, melyben

A világmisszió helyzete 1939-ben

Rómából jelentik: A Propaganda Fide kongregációja most tette közzé a Missziók 1939-es adatainak a kimutatását. A kongregáció 9 új missziós körzetet állított fel ebben az évben: egyet Ceylonban, négyet Afrikában, egyet a Malajzi-szigeteken, kettőt Kínában és egyet Japánban. Ezenkívül több missziós körzetet emeltek magasabb szervezeti rangra. Több körzetnek a nevét változtatták meg, vagy határait igazították ki.

Egy év alatt két missziós érseket neveztek ki, Irak és Ausztrália, öt püspököt. Indiában és Ceylon szigetén, valamint huszonnégy apostoli vikáriust, egy önálló apátot, tizenkét apostoli prefektust, három apostoli kormányzót és négy segédpüspököt. A kongregáció nemzeti igazgatókat is nevezett ki a pápai missziós művek vezetésére, valamint országos elnököket a papság missziós egyesületei számára. Ebben az évben újabb körzeteket bíztak bensülött papságra, úgy, hogy ma már 43 missziós körzetet vezetnek a bensülött papok. A missziós körzetek közül a ispanani (Irak) és a bagdadi (Irak) érsekségek, valamint az aleppoi (Szíria) vikáriátus a szervezeti fejlődés olyan magas fokát érték el, hogy a missziós hatóságok ellenőrzése alól a keleti Egyház kongregációjának joghatósága alá kerültek.

A missziós kongregáció joghatósága alá tartozó körzetek száma így 1939 végén 532 volt. Ebből 21 érsekség, 74 püspökség, 5 független apátság, 296 apostoli vikáriátus, 123 apostoli prefektúra, 13 önálló kerület Földrajzilag 238 van Ázsiában (138 Kínában, 55 Indiában), 150 Afrikában, 56 Amerikában, 69 Ausztráliában és 19 Európában.

P. Wimmer Anzelm:

Magnificat

A híres szónok előadásai a Szűzanya háladó énekeiről. Kiváló prédikációanyag.

Ára 137 lej és portó.

Köhög On hülés következtében? **Pahlman-Tea** szünteti a köhögési ingeret, oldja a nyalat, mérsékli a köhögést. Gyermeknek részére is ajánlatos. Kapható minden gyógyszerárban. Eredeti csomagolás: **Let 108 és 144.** Lerakat: „DIGITALIS”, Orăștie, Abt. 847/a.

dönt a miniszter összes észrevételeire vonatkozóan.

A minimális fizetések megállapítása.

A minimális fizetések megállapítása során a bizottságnak tájékoztatásul szolgál a kérdéses helyiség, vagy vidék vállalatainál hasonló munkálatokra vonatkozóan érvényben levő fizetési jegyzék, melynek munkafeltételeit kollektív munkaszerződés, békéltetési jegyzőkönyv, vagy választott bírósági döntés állapította meg. Az összehasonlítás ezen elemeinek hiányában az illető helyiség, vagy vidék megfelelő fizetési kategóriájának középarányát kell figyelembe venni.

A minimális fizetések megállapításánál a bizottság szem előtt fogja tartani, hogy az érdekelt alkalmazottnak becsületes életfeltételeket biztosítson. Figyelembe veheti az érdekelt vállalat, vagy vállalatok pénzügyi és gazdasági helyzetét, valamint az illető helyiség, megye, vagy tartomány speciális létfeltételeit. Ebből a célból az alkalmazottak céheit, az érdekeltek munkaadók hivatalos szervezeteit, professzionális kamarákat megkérdezheti és az illetékes hatóságok és köztisztviselők értesítését szintén kikérheti.

(Folytatjuk.)

Érdekes megjegyezni, hogy az 532 missziós körzetből 211-et XI. Pius pápa uralkodása alatt létesítettek.

Jakobita püspök tért vissza az Egyház közösségébe.

Travancoroból (India) jelentik: Mar Ivanios trwandumi érseke most fogadta vissza az Egyház közösségébe hűnapélyes külsőségek között Mar Dioskoros malabari szir-jakobita metropolitát. Az a isszatérési mozgalom, amely a jakobita keresztények között nagyon szép eredményeket mutatott eddig is fel, Mar Ivanios érsek nevéhez fűződik. Ezzel a visszatéréssel a negyedik szir-jakobita püspök tér vissza az Egyház közösségébe.

A hét végén megkezdí munkáját a nagyváradí Háztulajdonosok Szövetségének központjában működő hadfelszerelési kölcsönjegyző bizottság

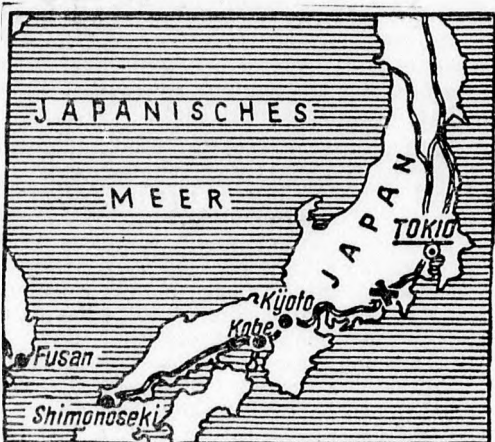
Nagyvárad. Saját tud. Lapunk legutóbbi számában beszámoltunk arról, hogy a Háztulajdonosok Szövetségének vezetősége megbeszéléseket folytatott az illetékes szervekkel a hadfelszerelési bonok jegyzését illetően. A megbeszélések a — Szövetség hivatalos közlése szerint — eredményre vezettek, amennyiben a Szövetség tagjai számára sikerült reményen felüli könnyítéseket kieszközölni. A megbeszélések eredményéről és az elért könnyítésekről a Háztulajdonosok központi irodájában (Coebuc-u. 4.) nyújt tagjainak fölvilágosítást. Ugyancsak itt kell majd jelentkezni a hivatalosan megidézett háztulajdonosoknak a kölcsönök jegyzésére. A meggyezés értelmében a szövetség által kieszközölt kedvezményben csak azok részesülhetnek, akik az idézésre a pontos időben megjelennek. Ezek bérjövédelmük arányában jegyeznek bonokat. Azoknak, akik nem jelennek meg az idézésre, valamint azoknak, akiknek a bérjövédelme meghaladja az évi 300 ezer lejt, a rendes kivétő bizotteag állapítja meg, milyen összegű hadfelszerelési bonok jegyezzenek. A szövetség központjában működő bizottság a hét végén kezdí meg munkáját. A pontos időt annakidején közölni fogjuk.

Teljes külkereskedelmi szakítás Japán és Amerika között

Amerika a kínai gazdasági területen való osztozkodás nélkül nem hajlandó új kereskedelmi egyezmény kötésére

Newyorkból jelentik: Tudvalevő, hogy az Északamerikai Egyesült Államok kormánya félévvel ezelőtt felmondotta a Japánnal fennálló kereskedelmi szerződést. Ennek a kereskedelmi szerződésnek az alapja még az 1856-ik évből valók. Attól az időtől kezdve állandóan megvolt a szomszéd két nagyhatalom között a szerződéses összeköttetés. A félév előtti felmondás óta Japán többször javasolta, hogy új gazdasági szerződést kössenek vagy legalább is ideiglenes szerződéssel valami átmenetet létesítsenek. Amerika azonban az ilyen ideiglenes szerződés gondolatát is elutasította s Japántól azt kívánta, hogy előbb biztosítsa Amerika teljes részvételét a Japán által tervezett kínai és távolkeleti gazdasági újjászervezésben. A japán-amerikai kereskedelmi szerződés így január 26-án lejárt s helyébe még nem léphet új szerződéses állapot. Beállhat tehát a vámháború állapota is, amíg Japán álláspontja az, hogy ő az amerikai árukra a régi vámokat alkalmazza.

A japán-amerikai gazdasági egyezmény lejártának előestéjén a newyorki lapok foglalkoznak Amerika magatartásával és helyeslik azt. Kiemelik, hogy az Egyesült Államok addig nem hajlandó újabb egyezményről tárgyalni, amíg Japán nem módosítja álláspontját a kínai amerikai érdekek és a kilenchtalmi egyezmény tekintetében.

Végzetes tűzvész pusztított Japánban, Shizuoka városkában, (amely a térképen kereszttel van megjelölve), ahol kétezer ház égett le és 500 ember halt meg.

Egy jugoszláv hadihajó pusztulása az Adria viharában

Tenger alatti sziklába ütközött és 130 főnyi legénysége is odaveszett. Egyéb zavarok a jugoszláviai időjárási viszontagságok miatt.

Belgrádból jelentik: A Ljubljana nevű jugoszláv torpedóhajó Sibenik kikötőben tengeralatti sziklába ütközött és elsüllyedt. A torpedóhajó a szerencsétlenséget megelőzően a kikötő bejáratánál manőverezett a Beograd és a Zagreb torpedóhajókkal. A tengerészeti hatóságok a szerencsétlenség színhelyét zárólánccal vették körül.

Belgrádból jelentik: A Ljubljana pusztulásáról a következő további részleteket jelentik: Az Adria jugoszláv partjain szerdán délután vihar tombolt, mely a kikötő bejáratánál erős áramlásokat okozott és a hajómozdulatokat igen megnehezítette. A Ljubljananak két másik torpedóhajóval sikerült bejutnia a kikötőbe, közvetlen a bejárat előtt azonban egy vízármiás zátonyra sodorta. Az összeütközés után a víz azonnal benyomult a gépházba és a hajó csaknem azonnal elsüllyedt. A szerencsétlenség pillanatában a hajón 130 főnyi legénység volt. A másik két torpedóhajóval azonnal a szerencsétlenül járt Ljubljana segítségére sietett, de a hajó már elsüllyedt, amikor a közelébe érték. Innen

van az, hogy az áldozatok számát mindeddig nem tudták megállapítani. Tekintve, hogy a kikötő vize ekkély, a tengerészeti hatóságok remélik, hogy a hajót ki tudják emelni, ha a vihar rövidesen elmúlik.

Megmentették az elsüllyedt hajó legénységét.

Belgrádból jelentik: A csütörtök délelőtt kiadott hivatalos jelentés szerint a szerencsétlenül járt Ljubljana legénységét egy ember, Grissbach őrmester kivételével megmentették.

E hivatalos jelentés után nem látszik valószínűnek az a hír, mely arról szól, hogy Ahlin sorhajóhadnagy, a Ljubljana parancsnoka, nem hagyta el hajóját és amikor látta, hogy léket kaptak és a hajó süllyed, a főbe lötte magát.

Grippa Veszély!
Az első tünetek jelentkezésekor azonnal

ASPIRIN
TABLETTÁT

csak a) Bayer (keresztrel)

Aszovjet csapatok a Ladoga-tó vidékén tíz helyen kezdtek támadást

Ismét megkísérelték a Mannerheim-vonal áttörését. A finnek minden támadást visszavertek

Helsinkiből jelentik: A szovjet csapatok elkecseregetten küzdenek a Ladoga-tótól északra elterülő vidéken. Szerdán este tíz helyen intéztek támadást a finnek ellen. Aitojoki vidékén ez volt eddig a legerősebb szovjet támadás. A finnek mindenütt visszaverték a támadásokat és komoly veszteségeket okoztak nekik. A karéliei földszoroson a szovjet csapatok ismét megkísérelték a Mannerheim-vonal áttörését, de eredménytelenül. A visszavonuló szovjet csapatok nagy veszteségeket szenvedtek. Szovjet részről állandóan folytatják a támadást tekintet nélkül az emberben és hadianyagban elszenvedett nagy veszteségekre.

A szovjet repülőgépek szerdán több finn helyiséget bombáztak.

Helsinkiből jelentik: A karéliei földszoroson Summa és Muolajaervi között történt szovjet támadást a finnek visszaverték. A Muolajaervi-tó jegén is sikerült a támadást kivédeniök. A keleti határ mentén a finnek valamennyi támadást visszaverték. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. A finnek hét szovjet harcikocsit megsemmisítettek. Nurmes vidékén a szovjet repülőgépek ismét bombázó tevékenységet hajtottak végre. Több lakóházat és kórházat is találat ért. A polgári lakosság

és a kórházi alkalmazottak közül huszonegyen életüket veszítették.

Harci módszer a szovjet harci kocsijai ellen.

A Havas francia hírszolgálati iroda helsinkii különtudósítója szerint a finn hadjárat kezdetén a szovjet csapatok ezer harcikocsit vetettek harcba. Ebből, a háború hetedik hetében 460-at semmisítették meg a finnek. Ezt a nagymennyiségű harcikocsit egyrészt az aknamezőkkel, másrészt a finnek veszedelmes fegyverével, a harcikocsi-elhárító lövegekkel semmisítették meg. Ezek a lövedékek a legvastagabb harcikocsi-páncélzaton is áthatolnak. A finnek ezenkívül torlaszokkal védekeznek a szovjet harcikocsik ellen. A különféle akadályokon csak a legnagyobb méretű harcikocsik tudnak keresztül jutni. A szovjet harcikocsik a tudósító szerint — gyorsan befagynak és ezért kezelőik állandóan jártatják a motorokat. A benzinfogyasztás ezzel tizszeresére, sőt gyakran huszszorosára emelkedik annak, amit eredetileg előírtak. Nem ritkán esik meg, hogy egy harcikocsi hosszú ideig működésben van, de amikor harcra kerül a sor, a motor megáll, mert a benzin elfogyott.

A szovjet repülői elsüllyesztettek egy finn személyhajót.

Helsinkiből jelentik: A finn távirati iroda jelenti, hogy a szovjet repülőgépek az Aalandi-vizeken elsüllyesztettek egy 1650 tonnás finn személyhajót. A hajón a szerencsétlenség pillanatában csak a legénység tartózkodott. A mentőcsónakon menekülő legénységre a szovjet repülőgépek gépfegyvertűzet zúdítottak, de nem találtak el senkit.

Nem igaz az észti közvetítés híre.

Tallinból jelentik: Jólétesült körökben kijelentették, hogy azok a hírek, melyek szerint Észtországnak azt javasolták volna, hogy Finnország és a szovjet között közvetítsen, teljesen alaptalanok.

A finn háború miatt kegyvesztett lett az oroszok második vezénylő tábornoka is.

Rigából jelentik: Jólétesült körök szerint híre jár, hogy az oroszok katonai balsikerei folytán Mereskov tábornok utóda, Stern tábornok is kegyvesztett lett.

Hősi halált halt a finnek öttusa bajnoka.

Helsinkiből jelentik: A Ladoga-tó mellett és a karéliei földszoroson három nap óta dúló véres harc után összeomlott az oroszok újabb offenzívája. A finnek megtartották állásaikat. Helge Holm, a finn öttusabajnok, a karéliei frontszakaszon hősi halált halt.

25 perces drámai küzdelem a németek és angolok között a nyílt tengeren

Nyílt tenger, január hó.

A német hadseregparancsnokság egyik legutóbbi jelentése végén a következőket közölte:

„A német öbölben nyolc angol bombavetőrepülőgép megkísérelte a német torpedórombolók meglátadását. Azonban csak két támadónak sikerült bombát ledobni, de eredményt elérni nem tudtak. A német léghárítók az egyik angol repülőgépet lelőtték, a másik pedig megsérült. A többi hat angol repülőgép a német torpedórombolók mélyénfekvő, elhárító tüzelése következtében idő előtt visszavonult.”

Eddig szól a hivatalos német jelentés. A rövid, drámai küzdelem lefolyását azonban még ebből a sokatmondó jelentésből is csak kevesen tudják elképzelni, még azok közül is, akik résztvettek a világháborúban. Húsz év alatt a haditechnika mélyreható változásokon ment át és ma egészen más eszközökkel és más tempóban folyik a harc szárazon, vízen, levegőben egyaránt. A német öböl fölött lefolyt huszonöt perces légi csatáról azonban drámai leírást ad egy német haditudósító, aki a *Völkischer Beobachter*-ben a következőket írta:

Angol támadás német hajók ellen

A német torpedórombolók láncolata zúgva hasítja az erősen hullámzó, szürkészöld Északi-tengert. Vad, merész iramban száguldanak a

torpedórombolók, hogy az ellenséges hajókat megsemmisítsék. A parancsnoki hídon ott áll a kapitány s minden ember a helyén van. Egyszerre csak feltűnik az angol partok irányából nyolc bombavető repülőgép: kettő mélyebben száll, négy pedig magasabban.

A távolságmérőnél álló matrózok állandóan jelzik az angol repülőgépek távolságát és magasságát. Kétségtelen: egyenesen a német hajók felé tartanak és a repülés módja, a gépek alakja is angol repülőkre vallanak. Egészen bizonyos, hogy meg akarják támadni a német hajókat.

Ilyen körülmények között, amikor igazán életről és halálról van szó, szikrányi izgalom sem látszik a német hajók személyzetén. Felhangzik a

riadó

és minden ember a helyére rohan. Van, aki vízszintesre emeli a fejét, siet a helyét elfoglalni, de izgalom nem látszik senkin, az utolsó matróz is hidegvérűen, kötelességszerűen igyekszik teljesíteni a számára kiosztott feladatot, a mérőkészülékkel, az ágyúknál, vagy a többi, fontos pontokon. Összpontosított erő, elszántság és bátorság látszik ezeken az embereken.

A nyolc angol repülőgép pedig egyre közeledik a német hajókhoz. A két mélyebben szálló gép nekirohan a torpedórombolóknak: úgy látszik, hogy a kormányoldaltól akarnak támadni.

Eldördülnek az első lövések

Ebben a percben elhangzik az első parancsszó a tüzelésre s a német torpedórombolók léghárító ágyúi dörögve megszólalnak. Már az első lövés célbatalál. Jól látni a hajóról, hogy az egyik angol repülőgép meginog, mert a golyó oldalába fúródott. Az angol repülőgép előre hajlik, aztán előbb lassan, majd egyre sebesebben, végre teljes gázzal balra kanyarodik, orrát egyre lejjebb hajlítva és mintegy száz méternyire a német hajótól, lezuhan a viharzó Északi Tengerbe. A víz telején még a lezuhanás pillanatában darabokra török s a víz színén óriási olajfolt, ejtőernyő-foszlányok és fegyverdarabok jelzik, hogy ott ért véget a büszke angol repülőgép, utasaival együtt.

Az első lövéstől a három angol repülő hős haláláig csak pillanatok teltek el. Pontosan: néhány perc. Harc idején azonban a pillanatokon múlik minden.

Sorra kerül a második gép

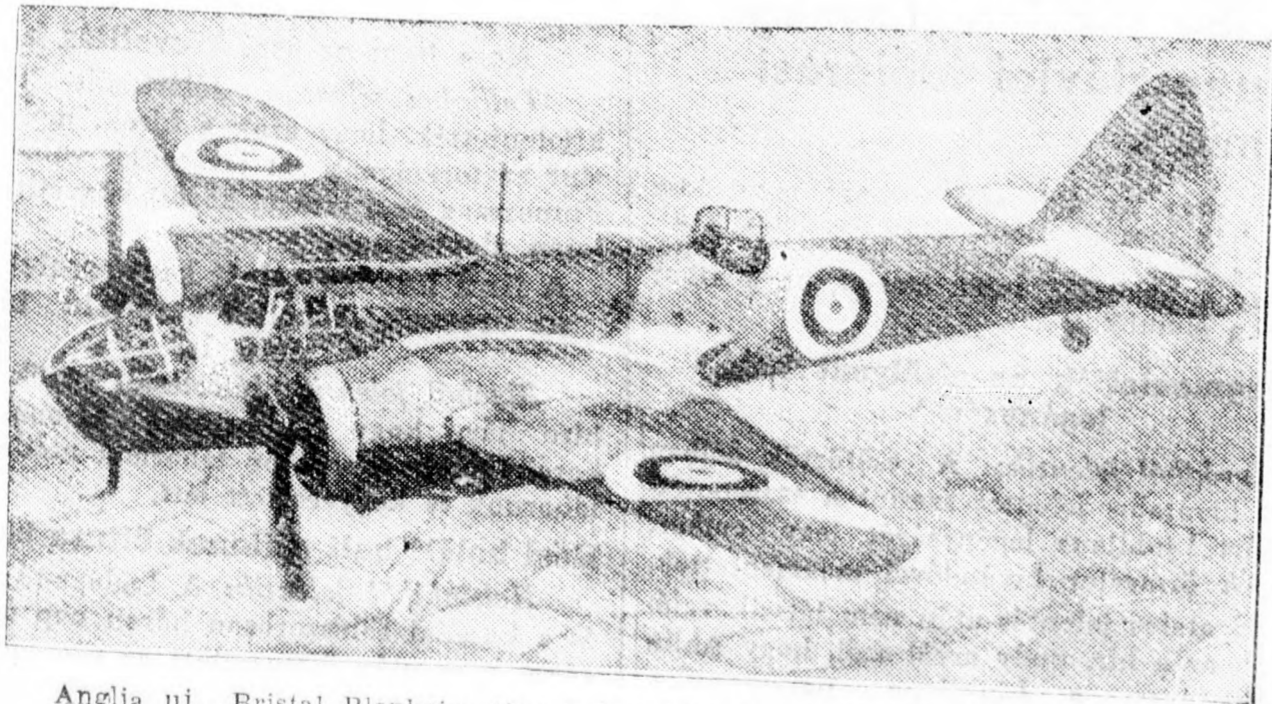
A második mélyebben szálló angol repülőgép a német torpedóromboló tüzelése közben

körülzáguldjia a hajó orrát, de a másik oldalra lévő léghárító ágyú ráfűz: s pontosan oldalba találja ezt a gépet is, amely vad iramban ide-oda kanyarogva, el tudja kerülni a további tüzelést.

Időközben megérkezik a többi hat angol repülőgép is, mintegy kétezer méter magasságban, a leggyorsabban haladó német torpedóromboló fölél, a német léghárító ágyúk azonban állandó tüzelésükkel távol tartják és arra kényszerítik őket, hogy válogatás nélkül dobjanak le két-két bombát, amelyek azonban a német hajóktól messze a tengerbe hullanak. Néhány perc múlva pedig szabadszettel is jól látható, hogy a hat angol gép visszafordul és viharesebben száll az angol partok felé...

Nem sokkal ezután tisztá a láthatár. Felhangzik a „takaródó”: „a légvészély el, nullt, mindenki a helyére!” S a német hajók legénysége 25 perccel a riadó után visszatér pihenő helyére.

Csak a beosztott tengerészek maradnak a fedélzeten, az ágyúk mellett.

Anglia új „Bristol Blenheim” típusú bombavető repülőgépe. Ebből a típusból kilenc gép vett részt a német öböl ellen intézett légtámadásban s ezek közül háromat a németek lelőtték.

A szokványos életutakat és sokszerűségeket nagyon gyakran másítja meg egy felsőbb hatalom: a véletlen játéka, amit Vis majornak nevezünk. Egyének, népek, földrészek életébe nyul bele halálos biztonsággal a félelmetesen bizonytalan véletlen és tereli új utak, új megoldások felé a hatalma alatt lévőket. A világtörténelem néhány ismert évezrede sem egyéb, mint véletlenek egymásbafonódó láncolata és sokszor azt kell hinni, hogy a véletlen a törvényszerű. Varázsos hatalma nem ismert földi gátlásokat, emberi észsel föl nem fogható terekben és időkben lebeg, földöntúli ereje ellen nincsen fegyver.

A Vis major keresztes. Kisemberek sorsát és tüneményes képeseségű államférfiak pályafutását. Elfeledett népcsonkok ügyeit és világhatalmak boldogulását. Néhány évnyi differenciákat és évezredek útjait, Világok keletkezését és világok elmúlását. Keresztes, siettet, késleltet, új célokat és új megoldásokat mutat. Az embernek pedig követnie kell a Vis major akaratlanul, ha elpusztulni nem akar.

A véletlennek sokszor különös eszközei vannak. Különleges megoldásokat talál a sorsok kialakításában, de ha az eszköz nem is mindennapi: mindig a legmegfelelőbb. A véletlen soha nem kockáztat. Mindenkör biztos eredményre megy. És ebben a lenyűgöző biztonsághoz rejlik igazi, legyőzhetetlen ereje, ami ellen védekezni lehetetlen.

Napjaink világrnegető eseményeibe szintén belejátszik a Vis major. És a véletlen konok tagadónak is el kell ismerniök, hogy léteznek alképesztő sorsfordulatok, vannak elképzelhetetlen megoldások és megrázó, váratlan kialakulások. Bármiképpen is határozzuk meg ezeket, akármilyen magyarázatot is kersünk: a véletlent el kell ismerni és meg kell hajolni a Vis major lenyűgöző hatalma előtt.

Talán a háborukban, nemzetek összeapá-sainál jut számunkra a legnagyobb, legmegrendítőbb szerep. Egyének, népek életét-halálát sietteteti vagy hátráltathatja. Egy áruló okirat, egyetlen rosszul értelmezett hadiparancs vesztet okozhatják az egyik félnek és diadalra juttathatják a másikat. De az ilyen fordulatok régen kipróbált eszközei a Vis mapornak. A jelenlegi háboruban más módon avatkozott be a népek életébe. Különleges eszközzel védi északon az egyiket és sújtja a másikat. Eszköze a időjárás!

A havat, jeget, fagyhullámot, csontigató, süvöltő szelet eddig az ember ellenségének ismertük. Kavargó hógörgetegek, minden elsőpró lavínák, méteres hótorlaszok, jégbenrekedt, emberekkel tejj hajók, minusz negyven fokos hidegek még soha nem részesültek abban a tisztességben, hogy egy sarkkör-tájéki kis nemzet hozsannával üdvözölje őket. Eddig remegtek tőlük, lesték elmúlásukat és most mégis azt óhajtják, hogy minél tovább tartson a kegyetlen, de szabadságot adó zord időjárás. Az ország felének szeptember óta tartó, az Aurora Borealis hideg lidércfénye által kevésbé világított éjszakájába hull a hó, dermed a természet és szellemruhába öltözött, sitalpas katonák, mint a szabadság nemtő száguldanak hegyről le és dombra fel: a természettel együtt védik hazájukat. Az ellenfél gémberedett kezéből pedig kihull a fegyver, lehelletté, jéggé fagy és hiába éri azt, hogy a háta mögött milliók lömegek állanak — letéperi, elpusztítja a dermedtő hideg. Helsinkitől Petsamoig ezilárdan tartja állásait a Mannerheim-vonalnál tisztesen erősebb és áttörhetetlenebb a Klíma-erődtítmény, amely nem enged, hogy az ellenfél megvesse lábát a finn földön.

Nem Vis major-e, hogy csak ott teremhet meg biztos szabadság, ahol a hőmérséklet már nem lehet higannyal mérni — mert az is megfagy. Nem különös-e, hogy kizárólag hó alatt lehet a szabadság, mert amint kiderül az idő: az ellenfél összetörhet, megsemmisíthet egy nemzetet, amely addig él, amíg a természet halott és dermedtő lehelletté pusztulást okoztat kelet felé.

Csodás Vis majorja napjainknak, hogy ami embereket öl, pusztít, fagyaszt, a sors különleges óhajából egy nemzetnek védi életét és ad reményt a további elszánt küzdelemre.

Gellért László

Szolgálatos gyógyszer-tárak Nagyváradon:

Pénteken a következő nagyváradai gyógyszer-tárak tartanak szolgálatot:

„Szent Antal” Bv. Reg. Ferdinand. Tel. 13-55.

„Kigyó”, Piata Regina Maria. Tel. 29-08.

„Csillag”, Str. N. Iorga 1. Telefon 25-51.

„Aranykereszt”, Piata Unirii (Zsigmondovits és Barla). Telefon 23-52.

„Diana”, Str. Asira No. 18. Telefon 32-57.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy hóra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 12 P, egy hóra 5 P. Vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

A fejedelemségek egyesülésének ünneplése

Január 24-ikét, a fejedelemségek egyesülésének évforduló ünnepét nagy fényvel és pompával ünnepelték az egész országban. A hagyományos nemzeti ünnepen az ország valamennyi templomában hálaadó istentiszteletet tartottak.

A fővárosban ünnepi Tedeum volt a patriarchátuson, amelyen *Tatarescu* miniszterelnök vezetésével megjelentek a kormány tagjai, valamint a közéleti és diplomáciai előkelőségek. Résztvett az istentiszteleten *Nicodim* patriarcha is ezenkívül megjelentek a királyi tanácsosok, a törvényhozó testületek tagjai és katonai, valamint a polgári hatóságok képviselői.

Nagyváradon a kisebbségi egyházak templomain kívül ünnepélyes hálaadó istentiszteletet tartottak a görögkeleti és a görög katolikus püspöki székesegyházban. A görögkeleti katedrálisban dr. *Munteanu* Stefan szentszéki ülnök mondott a hálaadó istentisztelet keretében magasszárnyalás beszédet a nap nagy jelentőségéről. A katedrálisban tartott istentiszteleten megjelentek a katonai és polgári hatóságok és a különféle intézmények képviselői és vezetői.

Délután a színházban volt nagyhatású emlékülünnepély, melynek keretében az állami iskolák növendékei megkapó történelmi jeleneteket, román néptáncokat és élőképeket mutatnak be és alkalmi verseket szavaltak nagy sikerrel.

ELJEGYZÉS. *Oberst Zoltán dr.*, ismert temesvári ügyvéd, a Magyar Népközség bányászati tagozatának lelkes vezetőségi tagja és ügyésze, eljegyezte *Ritter Juliát*, *Ritter Károly* tekintélyes temesvári gabonakereskedő leányát.

Balogh István festőművész gyásza. Az erdélyi határokon túl is nagyrabecsült, ritka tehetségű Balogh István festőművészt mely gyász érte: édesapja, Balogh István nyugalmazott királyi táblai főigazgató 81 éves korában, végleg gyengülés következtében meghalt. A kedves, derék öregurat sokan ismerték és szerették Nagyváradon is temetésén, amely a református egyház szertartásai szerint csütörtökön délután 4 órakor volt a gyászháztól, igen nagy részvét mellett, nemcsak a nagyváradai képzőművészek vettek részt, de a város társadalmának kiválóságai közül is számosan megjelentek.

Elakarta zavarni a csendháborítókat — agyonverték. Kézdivásárhely. Saját tud. Miklós Ignác eszterléleki gazda kerítését éjnek idején döngétni kezdték, mire a gazda figyelmes lett, kiment és összeszólalkozott a csendháborítókkal. A veszekedésből verekedés lett s Miklóst úgy agyba-főbe verték, hogy néhány napi szenvedés után, sebüléseibe belehalt. A csendőrség két Kanabé fiút letartóztatott.

A nagy hideg újabb áldozata. Székelyhid. Saját tud. A szokatlanul kemény tél és hófúvás újabb áldozatot követelt az Érmelléken, Mátyus Mihály 32 éves érköbölküti ács, szőlőfajtajából Székelyhídról hazafelé tartott, amikor a két közeg között óriási hófúvás érte utól. A rendkívüli hidegtől és szélétől annyira elalélt, hogy nem bírta tovább a gyaloglást és eldőlt az uton, ahol a másnap esőn át fagyva találtak rá. Egyébként a nagy hideg most már némileg gyengült s kevés ólmos eső is esett.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Élénk északkeleti, keleti szél, több helyen havazás. A hőmérséklet alig változik.

HÁZASSÁG. *Simonffy Tamás* nagyváradai vasuti főtisztviselő és neje *Csegezy Ida* leánya, *Bözsike* és *Dobribán Jenő*, az *Elektrika* Obor cég társtulajdonosa folyó évi január hó 28-án, délután 6 órakor tartják esküvőjüket Bucarestben a *Berthelot-utcai római katolikus templomban*.

Halálozás. Temesváron hatvanegy éves korában elhunyt *Feistam* M. Márton ismert tekintélyes nagykereskedő. *Feistam* M. Márton 1905-ben alapította gyarmatáru nagykereskedését, amelyet *Feistam* és *Walleth* cég alatt ma is virágzik s amelyben közel három évtizeden át tevékenykedett. Nyugalomba vonulása után is polgári megmozdulásokban, valamint a józsefvárosi egyházközség vezetőségében tevékeny részt vett a közéletnek örvényében. Gyászolják felesége *Feistam* Erzsébet, nevelőleánya *Stoiciacovic Györgyné*, *Oravica* testvérei és kiterjedt rokonsága.

Külön engedélyt kell szerezni a Magyarországon keresztül történő román-német áruszállításokra. Nagyvárad. Saját tud. Számos tartomány 1164-1940. számú rendelkezésének értelmében Nagyvárad város polgármesteri hivatala őrtesíti az érdekelteket és magánosokat, hogy a Németországból rendelt árukra, valamint a Németországból érkező bármilyen rendelésre, amelyet Magyarországon keresztül szállítanak, meg kell szerezni a külön magyar átszállítási engedélyt (autorizatia de tranzit). Enélkül az engedély nélkül egyetlen megrendelés sem szállítható le. A késések, valamint az esetleges keletkezési problémák elkerülése végett ajánlatos, hogy a magyar engedélyt előzetesen beszerezzék, vagy a németországi szállításokat Jugoszlávián keresztül bonyolítsák le.

Fenyőt irtó székely tragédiája. Csikszereida. Saját tudósítónktól. *Siket István* Ignác eszterintamási származású legény a gimnáziumi *Rakottyas* nevű erdőrezsben fadöntéssel dolgozott. A fenyőcsuszátánál elakadt egyik hatalmas szál fenyőfát meg akarta mozgatni *Siket* a fejével, miközben a fagyos csatornába eszett és a hatalmas sebességgel rohogó fenyő elütötte. Összelapítva, holtan találták meg a fa-csuszató csatorna alján. *Klein Mircea* főügyész azonnal a helyszínre ment és megállapította, hogy a halálos balesetért ezidőszert senkit sem terhel felelősség.

ÉLETFOGYTIG TARTÓ FEGYHÁZ A BUDAPESTI DOHÁNY-UTCAI ZSINAGÓGA ELLENI MERÉNYLET MIATT. Budapestről jelentik: A Kuria is ítélkezett a Dohány-utcai zsinagóga felrobbantására irányult kísérlet ügyében s jogerőre emelte az alsófoku bíróságok ítéletét. A törvényszék és a tábla tudvalóan a fővádlottat, *Kenyeres Jenőt* életfogytiglani fegyházra ítélte, egy büntársát öt évi, másikat háromévi, harmat pedig kétévi fegyházra.

Krumplít melegített és megfulladt a pincében. Kézdivásárhely. Saját tud. *Mike János* 83 éves csomortányi gazda a nagy hidegekben attól félt, hogy a lakása pincéjében levő krumpli megfagy s ezt megakadályozandó, tüzet rakott a pincében. A gyorsan keletkezett füst elszórtította az öregembert, aki eszméletét veszítette és összeszeesett. Később a tűz tovább harapózott, a szomszédok összeszaladtak, de *Mike* már halott volt.

Katonai törvényszék elé állítják azokat, akik beleesnek a katonai zónába és február 1-ig nem szerzik meg lakhatási engedélyüket

Negyvennyolc órai haladékat adtak Nagyváradon a kérvények benyújtására

Nagyvárad város vezetősége az érdekeltek tudomására hozta, hogy az 1940 január 8-iki 714-es számú rendelet értelmében a katonai zónába esők lakhatási engedély iránti kérvényeinek benyújtási határideje január 18-án lejár.

Tekintettel arra, hogy a katonai hatóságok megkezdték a kérvények láttamozását és hogy február 1-ig a katonai zónába tartozóknak meg kell szerezni a lakhatási engedélyt, a város vezetősége 48 órai időt ad azoknak, akik még nem nyújtották be kérvényüket és szükséges irataikat a rendőrség állambiztonsági hivatalához.

Mindazokat, akik a lapokban felsorolt utcákban laknak és február 1-ig nem szerzik meg a

A diák-arcvonal tagjainak eskütétele, Bucurestiből jelentik a rádió hírszolgálat: Szerdán ünnepélyes külsőségek között folyt le a diák nemzeti arcvonal tagjainak eskütétele.

A CFR jelenleg elegendő vasuti kocsit bocsát. hat a kereskedők rendelkezésére. Nagyvárad. Saját tud. A város polgármesteri hivatalához rendeltet érkezett a miniszterelnökség mellett működő ellátási főbiztosságtól, amelyben a főbiztosság arról értesíti azokat a kereskedőket, akik fával, sóval, petroleummal és más elsőrendű közszükségleti cikkel foglalkoznak, hogy a CFR igazgatóságának jelenleg elegendő mennyiségű vasuti kocsi áll rendelkezésére, úgy hogy teljesen zavartalanul és késedelem nélkül eljuttathat a szállítási követelményeknek. Eppen ezért az érdekeltek minél hamarabb adják be a vasuti teherkocsiért kérvényüket a feladó állomáson, úgy ahogy ezt eddig is tették és ahogy a fővárosi lapokban megjelent hirdetmények szabályozták.

GYORSVONATON IS UTAZHATNAK A KATONÁK. Bucurestiből jelentik a rádió hírszolgálat: A vasuti vezérigazgatóság közleményt adott ki, amely szerint a jövőben katonai gyakorlatra behívottak utazási igazolványokkal (*foaie de drum*), behívókkal, leszerelési parancsokkal (*ordin de la sare de vatra*) amennyiben 200 kilométernél nagyobb távolságot kell beutazniuk, jogukban áll gyorsvonali utazást igénybevenni, de csak III. osztályon. Ezeknek természetesen nem kell megfizetniük a személy- és gyorsvonat közötti menetdíj különbözetet sem.

MAR CSAK EGY NAP választ el bennünket a nagyváradai Katolikus Legényegylet kilenczónék és hangulatossá igérkező májorsos báljától. A Kolping rendezősége lazasan dolgozik a kedves mulatság előkészítésén és a műkedvelőgárda teljesen készen áll a közönség meghódítására. A rendezőség kéri a közönséget, hogy az előző híradásokban megjelölt időben, szombaton este 9 órakor pontosan jelenjen meg, nehogy a későn érkezők megzavarják az előadást.

Öngyilkos székely gazdálkodó. Csikszereida. Saját tudósítónktól. *Cseres János* ceikezentmiklósi 27 éves családos gazdálkodó szabadságot kapott ezredétől. Szabadsága lejártá után is otthonmaradt, ápolnia kellett beteg feleségét. Miután a csendőrség a betegséget kellő indoknak nem fogadta el, hanem felszólította *Cserét*, hogy azonnal vonuljon be az 6 ellenőrzése melett. — *Cseres* az egyik szoba mestertengerdjára felakasztotta magát. Az ügyészség a temetési engedélyt kiadta.

Temetések. *Dobai Floarea* 87 éves korában Nagyürögdőn meghalt. Temetése tegnap volt. — *Gheea Katalin* 58 éves korában Nagyürögdőn meghalt. Temetése 26-án lesz Nagyürögdőn. — *Kösa Lajos* ösiben 59 éves korában meghalt. Ma temetik nagy részvét mellett. — *Svidovics Anna* 76 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése ma volt. — *Majoros Mihály* 60 éves korában Köröstarján községben meghalt. Temetése ma volt az ottani temetőben. — *Tolmácsi József* a Müller Testvérek nagyváradai vegygyár pénzbeszedője 52 éves korában hirtelen meghalt. Temetése ma volt a Rulikovszky-uti kápolnából. — *Székely József* 73 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése január hó 26-án délután 4 órakor lesz a Rulikovszky-uti temető kápolnájából. — *Gherman Emilia* 45 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése 26-án délután 2 órakor lesz a Rulikovszky-uti kápolnából. (Caritas.)

lakhatási engedélyt, a vonatkozó rendelkezések értelmében katonai törvényszék elé állítják.

Máramarosszigeten csütörtökön kezdődött meg a kérvények benyújtása.

Máramarossziget. Saját tud. Tekintettel arra, hogy Máramarossziget is a katonai zónába esik, így itt is kérvényezni kell a polgárságnak a lakhatási engedélyt. Az erre vonatkozó rendelkezés január 23-án érkezett meg Szigetre. A vonatkozó kérvények beadása január 25-én, a bejelentő hivatal utján betűrend szerinti sorrendben kezdődött meg. Január 25-én az A, B, C, D, 26-án az E, G, H; 27-én az I, K; 28-án az L, M; 29-én az N, O, P; 30-án az R, S, U; míg 31-én az U és Z betűsök tartoznak jelentkezni.

Ditrói Puskás József halála. Szászrégenből jelentik: Január 23-án, 63 éves korában meghalt ditrói Puskás József nyugalmazott főállatorvos. Temetése a város közönségének általános, mély részvétele mellett ment végbe, mert a hűség jó barátot, jó embert mindenki szerette és becsülte. Feleségén, kistaludi Révész Ilonán kívül dr. Kornhoffer Vilmosné szül. Puskás Margit, Puskás Piroška szászrégeni római katolikus tanárnő és Puskás Irén tanítónő édesapjukat, dr. Kornhoffer Vilmos szászrégeni ügyvéd pedig apósaát gyászolja.

MESZÁROS-SZTRAJK SZATMÁRON. Saját tud. Tekintettel arra, hogy a mészárosok kérelmét a város nem teljesítette és a sertés-, valamint a borjúhús árát nem emelte fel, a mészárosok megszűntették a sertés és a borjú vágását. Hét napja egyetlen mészárszékből sem lehet Szatmáron sertés-, vagy borjú-húst kapni. A zsiradékok is kifogyóban vannak, úgyszintén a hentesárak is. A mészárosok azzal érvelnek, hogy a város 38 leire maximálta a sertés-hús árát, holott nekik pontosan ennyiben van a sertés-hús, következésképpen nem adhatják el az árut haszon nélkül. A közönség érthető nyugtalansággal néz a jövő elé, mert hús nélkül még meg van valahogy, de zsír nélkül már nem tud meglenni.

Ujból megindult az üzemi élet Gyimes-völgyében. Csíkszereda, Saját tud. A háborús viszonyok következtében igen sok csíkszeredai ipari üzem és fűrészes is csökkentette üzemét, sőt több nagyobb cég beszüntette működését. Ennek oka a háborús bizonytalanságban kívül, mely a nemzetközi piacra nagyon súlyosan nehezített, a munka és fuvarhiányra is visszavezethető. Örvendetes jelenség az, hogy Gyimes-völgyében újból megindult az üzemi élet. Ugyancsak a gyergyói medencében újabb megmozdulásokat észlelnek, mely arra mutat, hogy a nemzetközi piac érzékeny kezdeti nehézségei áthidalhatók. Gyimes-völgyben a Sennesbél négy keretes üzem lépett működésbe a napokban, de üzemmenete csak rövid ideig van anyaggal, munkásokkal és fuvarosokkal biztosítva.

POSTAFIÓK

Meghalt Vészi József. Vészi József felsőházi tag, volt országgyűlési képviselő és a „Pester Lloyd” főszerkesztője kedden 82 éves korában meghalt. Vészi József Aradon született, 1858-ban. Egész fiatal korában került Budapestre, ahol részt vett a „Budapesti Napló” megalakításában. Egy ideig ennél a lapnál működött, majd később „Budapester Presse” név alatt alapított németnyelvű lapot szerkesztette. Vészi József volt az, aki a magyar drámairodalmat a német közönséggel megismertette. Berlinben gyakran megfordult és érintkezésbe került a német író és művészársadalommal. Ő fordította le a Bánk Bánt németre, amelyet azután Berlinben a hamburgi német színtársulat elő is adott. Későbbben „Jung Ungarn” cím alatt alapított folyóiratot és ennek hátsóján ismertette meg Ady Endrét a német közönséggel. A „Pester Lloyd”-nak 1913 óta volt főszerkesztője. A háborút követő években a magyar kormány népszövetségi delegatusként küldte ki Genfba, ahol Apponyi Albert gróffal együtt rendkívül élénk tevékenységet folytatott. Leánya, Vészi Margit, az ismert író, Molnár Ferenc első felesége volt. Vészi József temetéséről még nem történt intézkedés.

Rövid farsang — hosszú ruhák jegyében. Egy hét múlva vége lesz az idei farsangnak. Rövid volt az idén a farsang, ezokatlanul rövid, alig egy hónap állt a bálozó fiatalság rendelkezésére. Február negyedikén már farsang vasárnapja lesz. Az idei rövid farsangon mégis egymást követték a bálók, amelyeken a hölgyek igyekeztek kitenni magukért. Mintha nem is volna olyan nagy a drágaság, sok szép új estélyi töllettet láttunk a bálókra felvonulók táborában. De mintha megkomolyodtak volna hölgyeink: a sötét estélyi ruhák tömegében csak egészen fiatal lányokon lehetett fehér vagy halványkék ruhákat látni, a legtöbben fekete, vagy sötétkék töllettekben táncoltak. A rossz nyelvek szerint az az oka ennek a divatnak, hogy a világos ruha — vastag és ugyan melyik asszony, vagy leány nem akarna keresztesnek látszani, mint amilyen? Tény az, hogy a sötétszín majdnem minden nőnek jól áll, s ezenkívül könnyen kis estélyi ruha is alakítható belőle, tehát célszerűbb is, mint a világos anyagból készült. A tavaly olyan „nagydivatban” volt ezüst vagy aranylamé csak egy-

Meghalt Balogh Jánosné. A kolozsvári Parkszanatoriumban hosszas szenvedés után, 57 éves korában meghalt Balogh János, ismert nagyváradi kereskedő, a Balogh-féle csemegeüzlet tulajdonosának felesége. A jólmenő csemegeüzlet-től Balogh János felesége betegsége miatt volt kénytelen megválni. A szép, fiatal asszony egyre rosszabbodó állapotán a leg gondosabb ápolás sem tudott segíteni. Tegnap este szenvedésétől megváltotta a halál. Balogh Jánosné holttestét Szalontára szállítják és vasárnap helyezik el az ottani családi sírboltban örök nyugalomra.

Zürichi zárlat. Párizs 10.07, London 17.77 fél, Newyork 446, Brüsszel 75.35, Milánó 22.50, Amsterdam 230.85, Berlin 178.70, Szófia 530, Belgrád 10, Bucuresti 330.

Magzatelhajtás következtében meghalt egy fiatal székely menyecske. Csíkszereda, Saját tud. Grenovics Julianna gyergyótekerőpataki fiatalasszony ágyának esett és a hozzátartozók gondos ápolása dacára is, rövid, de súlyos szenvedés után pár nap alatt meghalt. A csendőrség jelentésére az ügyészség elrendelte a gyanus körülmények között meghalt fiatalasszony holttestének felboncolását. Megállapítást nyert, hogy Grenovics Juliannán magzatelhajtást hajtottak végre s az ennek nyomában fellépő vérmérgezés vezetett a fiatal menyecske halálához. Az ügy tisztázása érdekében a hatóságok a további szükséges lépéseket megtették.

Nagybánya népmozgalmi adatai. Saját tud. A városi anyakönyvi hivatalban az elmúlt év folyamán 495 születést és 330 halálemelést jegyeztek be. A természetes népszaporulat tehát 165 A születések vallások szerinti megoszlása a következő: görög katolikus 223, római katolikus 128, görög keleti 22, református 59, zsidó 55, luteránus 4, baptista 1, felekezeten kívüli 2. A halálozások felekezeti szerinti így oszlanak meg: görög katolikus 155, római katolikus 42, volt görög katolikus 81, zsidó 42, református 31, görögkeleti 13, baptista 1, luteránus 1. A házasságkötések száma 166. Bíróságilag kimondott válás 14 esetben volt. Vallásváltoztatást 31 esetben jelentettek be a hatóságoknak. A legnagyobb nyereséget a római katolikus egyház érte el: kilenc egyén vette fel a római katolikus hitet.

két variációban láttuk, főleg kiskabátka, vagy derék formájában és népszerű maradt az idén is az arany öv, vagy válldísz.

Az idei rövid farsang egyébként a hosszú estíruhák jegyében zajlott le s ezek a noszszu, hálju estítoilettek finom hangulatokat varázsoltak a báltermekbe.

Csik megye hatvanegy községéből harminchétnak van közművelődési háza. A csikmegyei székely lakosság kultúra szeretetét jellemzi az a tény, hogy a megye hatvanegy községe közül harminchétnak van saját, színpaddal felszerelt közművelődési háza. Kilenc közegben — mint csíkszeredai tudósítónk írja — rövidesen felépül a kulturház, az építkezési anyag, terület, stb., már meg van. Van néhány község, mely olyan szerény anyagi viszonyok között él, hogy társadalmi segítség nélkül saját közösségi erjéből nem tud kulturházat építeni. Viszont van néhány olyan község is, mely egybeépítve két-három községgel: közösen is megoldotta a közművelődési ház kérdését. A kulturházak többségének tulajdonosa a közbirtokosság, utána a katolikus egyház következik, majd a hitelszövetkezetek és végül egyeseknek birtokában vannak ilyen intézmények. Ennélfogva a csikmegyei községek népművelődési viszonyai ebből a szempontból is kedvezőeknek mondhatók.

Emlékeztetés, hogy milyen nagy siker és elismerés kísérte a nagyváradi Filharmoniai Társaság első hangversenyét. A társaság éppen ezért elhatározta, hogy a hangverseny műsorát egy matiné keretén belül megismétli a tanuló ifjúság számára. A filharmoniai társaság tervét az iskolák igazgatósága is megértéssel fogadta és készséggel hozzájárultak ahhoz, hogy növendékeit a művészi matiné műsorát meghallgathassák. A matinét január 28-án délelőtt 11 órakor rendezik meg kedvezményes helyárrakkal a városi színházban. A gazdag műsoron Corelli, Bach, Beethoven, Grieg és Tschajkovszky művei szerepelnek. A szóló két Breuer Oszkár, Kertész József és Weisz Miklós játsszák. A zenekart Macalik Alfréd vezényli. A matiné előtt Pop Virgil, a Gojdu Ilicum zenetanára tart ismertető és bevezető előadást. A Filharmonikusok hangversenye iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Megválasztotta tisztikarát a Magyar Népközösség zombolyai tagozata

Zsombolya. Saját tud. A közel 3000 lelkes számláló zombolyai magyarság megszervezése már az ősz folyamán kezdetét vette. A Magyar Népközösség zombolyai tagozata saját otthonnal rendelkezik, hol eddig is már számos sikeres összejövetelt, kultur-délutánt és mulatságot rendezett. Gyűjtési akciójának eredményeként pedig nagy számu szegényét segélyezi. A legutóbb megtartott gyűlésen a következő tisztikart választották meg:

Elnök: Dr. Bizek Dezső. Ügyvezető elnök: Dr. Bizek Péter Pál. Kulturális elnök: Fekete Sándor. Alelnök: Liptai György. Titkár: Lacsányi János. Pénztárnok: Liptai Márton. Jegyző: Mihályi Ödön. Háznagya: Liptai József. Ellenőrök: Miskolci Mátyás és Frank Dezső. Körzet (szomszédtság) vezetők: Nagy István, Vastag Mihály, Liptai Máton, Miskolci Mátyás, Mihályi Ödön, Juhász István, Kiss János, Kertay István, Gyenge József, Ordódy István, Gyolai György, Kanász György, Szabó József, Milutin András, Kovács András, Kovács János, Frank Dezső, Tóth Harsányi Sándor, Kincses József, Balogh Géza, Dr. Bizek Péter Pál, Molnár Mihály.

A január havi légvédelmi előadások sorrendje Nagyváradon

A város légvédelmi irodája közli a város közönségével, hogy 1940 januárjában a következő sorrendben tartják a légvédelmi előadásokat:

Január 26-án R betűsök.
Január 27-én S betűsök.
Január 29-én T, U és Z betűsök.
Január 31-én V betűsök.

Azokat, akik a légvédelmi tanfolyamokon nem jelennek meg, a légvédelmi törvény rendelkezéseinek értelmében 500-tól 2000 leig terjedő pénzbírsággal sújtják.

A légvédelmi tanfolyamokat a fenti napokon délután 3 órától 5-ig tartják. A tanfolyamokon való részvétel a 7-től 60 éves korig kötelező. Akiknek gázálcuk van, azzal jelennek meg a tanfolyamon. A résztvevőknek magukkal kell hozniuk légvédelmi könyvecskéiket és a torlódások elkerülése végett az illető szelvényre rá kell vezetni mindenkinek nevének kezdőbetűjét és a könyvecske sorszámát.

Chamberlain angol kormányelnök legújabb képe a mikrofon előtt.

Szomorú lapok a világháború történelmekönyvéből

Az orosz-japán és a világháború hadifoglyainak feláldozásával készült el a Murmanszk-vasút

Vargyas Gerő volt őrmester beszél megrendítő élményeiről. Hogyan éltek és szenvedtek a hadifoglyok a nagy orosz birodalomban a világháború alatt. — Jeltelen sírokban nyugszanak a Murmanszk vasúti vonal névtelen áldozatai

Kolozsvár, január hó.

Egyhangú ütemben folyik a munka a nyomdában, a csendet csak a szedőgépek monoton zörgése vagy a kézírathordó gyerek hangja töri meg:

— Itt a Rador! — kiáltja s már rohan is tovább új kézirat után a szerkesztőségbe, mert a három gépet állandóan „tetetni” kell a kézírattal. A címszedő, a korrektor és a tördelő is hangtalanul dolgoznak és így érthető feltűnést kelt, ha valami rendkívüli esemény, vagy közbeszólás ezt a csendet megtöri. A gépszedők már belefásultak az eseményekbe. Évek óta ülnek a gépek mellett és az apró helyi szencziók mellett világrengető eseményeket is szedtek. Így tulajdonképpen már különösebb meglepetés őket sem érheti. Mégis az egyik napon meglepetést keltett, amikor a szedőgépre kerülő Rador és Dunaposta-táviratok szedése közben az egyik gépszedő olvasva a finn-orosz hadszíntér hadijelentéseiben a Murmanszk vasúti vonal nevét, megtöri a csendet:

— Tudja-e Szerkesztő Ur, hogy én ott jártam, sőt egy-két talpfát magam is raktam a sínek alá.

Vargyas Gerő őrmester fogságba esik

Ezek után érthető, ha melegebben kezdem érdeklődni a történetek iránt és Vargyas Gerő gépszedő szokatlan bőbeszédűséggel kezdett hozzám sorsának elbeszéléséhez, amely a világháború vérvíatarában olyan helyekre sodorta, amelyek röviddel ezelőtt és jelenleg is harc-terekként szerepelnek.

— Ezerkilencszáztizenhat augusztus 31-én estem fogságba Vladimir Volinszky és Luck között, — kezdte Vargyas Gerő. — Fogságba esésem után hátra vittek bennünket a hadállások mögé, majd amikor szép számú csapat gyűlt össze, gyalogszerrel neki indítottak az országútnak. Tizenháromnapos folytonos gyaloglás után érkezünk el Zsitomirba, majd Kievebe, ahol a volt cseh légionisták őrizete alatt álló úgynevezett átmenő táborba helyeztek el. Őrcinknek természetesen előbb gondjuk volt arra, hogy minden földi kincsünket elkobozzák, mert tudták, hogy olyan út előtt állunk, ahol a legkisebb érték is felesleges teher lehet. Néhány nap múlva orvosi bizottság elé kerültünk. Ez a

bizottság az erősebb testalkatúakat és az egészségeseket külön válogatta és az orvosi vizsgálat után bennünket külön barakkokba helyeztek el. Itt ugyanis az emberekről nem vezettek semmilyen nyilvántartást, csak számszerint kezelték őket és ezért kellett bennünket az orvosi vizsgálat után azonnal elkülöníteni, nehogy

Miért nehéz a harc a finn-orosz hadszíntéren?

— A vasút ezen a vidéken mocsaras, zombékos, tundrás vidéken halad keresztül és csak később értettem meg, milyen óriási szenvedéseken mehettek keresztül a szerencsétlen japán hadifoglyok, akik ezen a vidéken építették fel a Murmanszk vasúti vonal déli részét.

— A zombékos, mocsaras vidéken rendkívül nehéz a közlekedés, mert az alattomos mocsárban minden pillanatban ki van téve az ember, hogy félrelépve áldozatul esik a meghatározhatatlan mélységű mocsárnak. Egy ízben megtörtént az, hogy napokon keresztül töltöttük a homokot egy ilyen mocsárrészbe, majd amikor annyira telítettnek látszott, leraktuk a vasúti talpfákat, majd a síneket, azonban alig szaladt rá a vonat, amikor az egész szerelvény rakományával együtt nyomtalanul eltűnt a mocsárban. Nehéz a közlekedés télen is. Ezen a vidéken ugyanis nem ritka a két, sőt több méteres hó is, amelyen az ember nem tud járni, mert azonnal besüpped. Ilyenkor esetleg csak a sí segít, de ott is nagyon gyakorlott síelőnek kell lenni, aki az ilyen nehéz hóviszonyokkal meg tud birkózni. A finnek mind ilyen vidéken élnek és így kitűnően értenek a síeléshez, az orosz katonák viszont valószínűleg az ország minden vidékéről kerülnek fell erre az átkozott vidékre és ezért nem bírják a rendkívül hideg időjárást, amely a télen állandóan a 30, sőt 40—45 fok körül mozog. Ilyen magas hóban semmit sem érnek a tankok, ágyúk és más egyéb nehéz harciesszközök, mert úgy belesüppednek a hóba, hogy azt nincs erő, amely ki tudja vonszolni. A nagy hidegben befagy az olaj a gépekben, a ló két-három hét alatt elpusztul. Egyetlen állat, amely még bírja ezt a sarki hideget és amely tud a magas hóban közlekedni, a rénszarvas; ezt azonban nem lehet kőhorús célokra felhasználni, bár még a vadon élő állatok is nagyon szelidek.

Tovább Észak felé...

— Sorokából az Onega-tó partján fekvő Petrozdavosz városba szállítottak bennünket. Megérkezve a hatalmas tó partjára, első pillanatban azt hittük, hogy valahol az Északi tenger partján járunk, olyan hatalmas kiterjedésű az Onega-tó. Térképünk pedig nem volt, hogy meghatározhattuk volna, merre járunk. Itt aztán már bizonyossá vált, hogy a Murmanszk-vasút építésére hoztak fel bennünket. Petrozdavoszkból továbbmenve, elhagytuk Kemet és Kemtől még északra kb. 200 kilométernyire Kandalaksa felé gyalogoltunk.

— Gömbfából épült barakkokban helyez-

vissza szivárognak a még orvosi vizsgálat előtt állók csoportjába, vagy a gyengébb testalkatú, betegesek közé. Ekkor még nem tudtuk mi a szándékuk velünk.

Utban az Északi-tenger felé...

— Néhány nap múlva valamennyiünket vasútra tettek és Pétervár felé útnak indítottak. Minél közelebb értünk Pétervárhoz, annál bizonyosabbá vált, hogy bennünket még a japán-orosz háború idején a japán hadifoglyok által megkezdett vasút építéséhez visznek. Három heti állandó utazás után érkezünk meg Pétervárra. Itt már rémhírek fogadtak bennünket. Hallottuk, hogy a vasútépítésnél dolgozó hadifoglyok óriási nélkülözések között élnek. Ehetetlen, silány amerikai sózott hússal, zsi-zsikes, régi borsóval, kókuszszírral és máshol egyáltalán értékesíteni nem tudott élelmiszerekkel táplálják őket és emiatt igen sok betegszik meg közülük s pusztul el, mielőtt orvosi segítyt nyújthatnának számára. Ezek a hírek később azután valóknak bizonyultak.

— Néhány napi pihenő után ismét útnak indítottak bennünket és a már a japán hadifoglyok által megépített vasúti vonalon szállítottak a legközelebbi állomásra, amely Soroka volt. A vasút vonal egyébként éppen azon a vidéken halad keresztül, ahol most a finn-orosz háború folyik.

tek el és már másnap reggel ki is vittek bennünket munkára. Ekkor azonban már október közepe felé voltunk és a nappalok már meglehetősen rövidek voltak. A nap mindössze 3—4 óra hosszat látható, azonban az állandó borús idő miatt nagy ritkán volt hozzá szerencsénk és így csak 5—6 óra hosszat lehetett a szabadban természetes világítás mellett dolgozni. Ez a vidék szintén mocsaras, tundrás, ahol a silány fenyő és nyírfán kívül csak zúzmó terem. Így a vidék itt rendkívül kietlen, és unalmas, csak a levőben keringő sárlyok hoznak valami mozgalmasságot az egyhangúságba. E vidék gyéren lakott, lakosai a lappok, akik inkább a tavak szélén élve halászatból tengetik életüket, majdnem nomád életet élve.

— Csak gyér számú őrség volt felügyelőnk. De ez is felesleges volt, mert ezen a kietlen, vad vidéken amúgy sem tudunk volna megszerezni a megélelmünk sem lett volna a kintartásra addig, míg emberek által lakott helyre kerültünk volna. — A tél közepe táján bekövetkezett a sarki éjszaka. Ekkor öt-hat napra teljesen eltűnt az égről a nap és amikor nappalnak kellett volna lenni, valamivel enyhült a mély sötétség. Ezalatt az idő alatt pihentünk és tulajdonképpen azt sem tudtuk, hogy amikor alszunk, nappal van-e vagy éjszaka.

Tündököl az északi fény

— Ilyenkor a messzi időből visszatekintve úgy érzem, hogy az a sok szenvedés semmi ahhoz képest, amilyen gyönyörű látványban volt akkor részem, amikor megpillantottam egy éjszaka az északi fényt. Ez a hatalmas spirális alakban, az égen gyöngyfűzzerűen elhelyezkedett természeti tünemény a naplementére emlékeztetve, a szivárvány minden színében játszva, feledhetetlen élményt nyújtott. Ilyenkor az égről eltűntek a felhők s a fény úgy tündökölt, mintha valami gigászi reflektorral világították volna meg, az ember még szinte a gépek moráját is odaképzelte. A csodálatos tünemény körülbelül négy óra hosszat tündökölt az égen és azután hirtelen eltűnt. Ehhez fogható csodálatos színpompát életben nem láttam.

Pusztít a skorbut

— Az élelmezés itt még sokkal gyatrább volt, mint délebben, mert a közlekedési viszonyok miatt az élelmiszer utánpótlása nagy nehézségekbe ütközött. Az egyhangú élelmezés,

SCHUTZ ANTAL
DOGMATIKA

A katolikus hitfigazságok rendszere. Új, bővített kiadás, két kötetben, Fűzve 900 Lei és portó.

az örökös sózott amerikai hús, a friss életnedveket tartalmazó főzelékek, vagy friss húsk hiánya miatt a cinga, vagyis a skorbut pusztított közöttünk. A Murmanszk vasúti vonal mellett beláthatatlan nagyságú temetők vannak, ahol mind a Fehér-tengert a Finn-öböllel összekötő hatalmas vasúti vonal áldozatai: a névtelen hadifoglyok alusszák örök álmukat.

— Igen szomorú aktus volt a hadifogoly temetése. Pap nem volt itt s mivel itt még a legmegátalkodottabb is istenfélővé vált, érthető, hogy elhúnyt fogolytársainknak méltó temetést kívántunk rendezni, persze a lehetőségén belül. Annak rendje s módja szerint 2—3 napi földolvasztás után megástuk sírját és amilyen vallású volt, olyan temetési szertartást végeztünk sírjánál. A szertartásokat rendszerint azonos vallású fogolytársunk végezte, aki még a civil életből emlékezett egyes mozzanatra, miképpen is szokott lezajlani egy ilyen szomorú esemény és miket is szoktak mondani a temetéseken. Nagyon sok temetésünk volt, de megszokottá sohasem tudott válni, mert minden egyes fogolytársunknak az elköltözése valamennyiünkben igen mély részvételt keltett.

— A skorbut rettenetes betegség. A megfertőzött kezén és lábán előbb apró piros pontok, pattanások keletkeznek, amelyek később megfeketednek és múmiaszerűvé szárad össze, s amikor ez az összeszáradás a törzshöz ér, a

beteg menthetetlenül elvész. A betegség kezdeti stádiuma az, amikor a beteget az álom leveri a lábáról, megfehéredik az ínye. Egészségügyi osztagok erről a vidékről csak 3—4 hetenként indulnak és akinek egy kicsi szerencséje volt, hogy röviddel az egészségügyi transzport indulása előtt lett beteg, az megmenekülhetett. A legjobb gyógyszere ugyanis a skorbutnak a levegő és a táplálékváltozás. Az volt az én szerencsém is, hogy éppen egy ilyen időszakban betegedtem meg és még elértem egy ilyen egészségügyi osztagot s bevitethettem magam az ország belsejébe: Szibériába.

— Mintán a tanult orvosokra az orosz hadvezetőségnek a harcateren nagyobb szüksége volt, mint a fogolytáborok szomorú rabjainak egészségére felügyelni, érthető, hogy orvosnak ezen az elhagyott helyen még csak színet sem láttuk. Az úgynevezett egészségügyi osztagoknál tudatlan feleserek működtek, akik mintaképei voltak az emberi butaságnak. Ezek a minden egyébrez, csak éppen az orvosi tudományhoz nem értő személyek még azt sem tudták, hogy körülbelül ki hány esztendő lehet. Itt valamennyiünknek szakálla nőtt s bár jómagam is csak 23 éves voltam, 42 évesnek vallottam magam és így könnyebben ment számomra megszerezni azt a szeletke írást, amely az életet jelentette, mert azzal helyet kaphattam a betegszállító vonaton.

Utban Szibéria felé

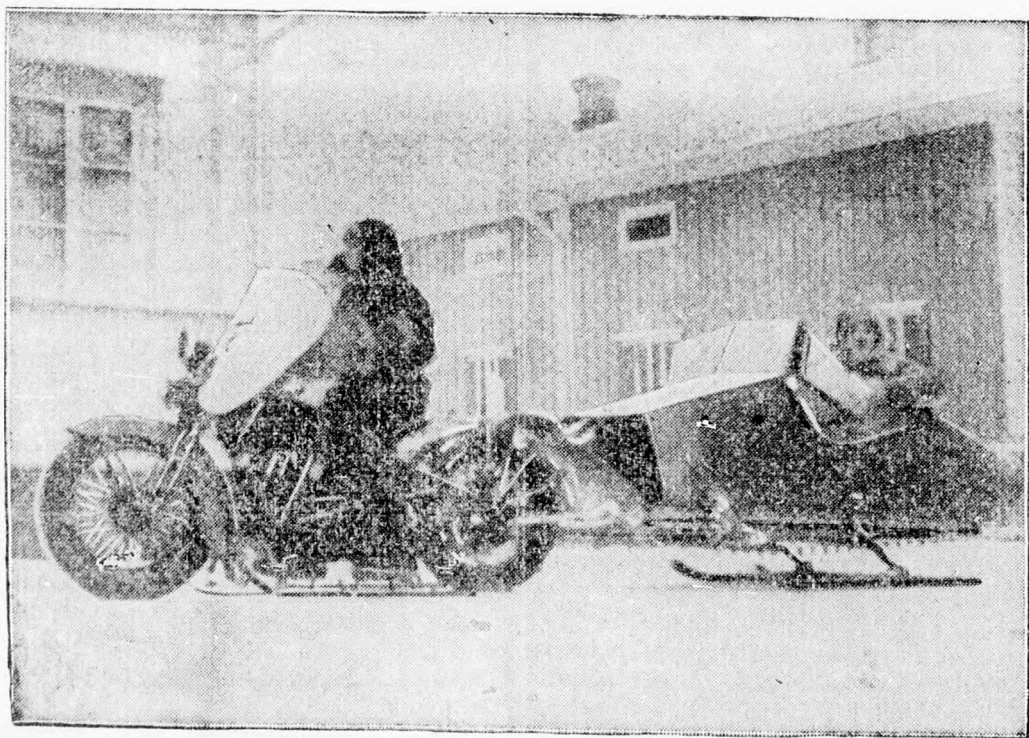
— Az egészségügyi transzporttal visszahoztak Petrozdavoszka bennünket, ahol ismét orvosi bizottságok elé kerültünk. A betegek közül, akiknek esete súlyosabb volt, azokat Európában hagyták, bennünket pedig útbaindítottak Ázsiába. Péterváron, Vologdán-Vjatkán keresztül szállították transzportunkat és, amint a hat hétig tartó úton értesültünk, nem kórházba, vagy szanatóriumba vittek bennünket, hanem Vladivosztkba egy másik útépitő társaság karmiba. A hosszú út alatt némiképpen rendbeszedtem magam. Az volt a szerencsém, hogy útközben tejet tudtam vásárolni, mert csak folyékony ételeket tudtam enni.

— Vladivosztkba megérkezve, miután meggyőződtem arról, hogy valóban vasútépitésre akarnak vinni bennünket, mivel egy keveset tudtam oroszul, vállaltam a bizonytalanság kockázatát és harmad magammal, mielőtt még befogtak volna a munkába, megszóktam és újból Európa felé vettem az útirányt, vissza azon a vonalon, amelyen vittek. Sok hányódtatás és keserves viszontagság után sikerült Moszkván keresztül Kaukázus felé venni útunkat.

Folyton dél felé utazva elértük a Fekete-

tengert, megérkeztünk Tuapszba, egy 30—32 ezer lakosú városba. Azonban mintha a balsors üldözött volna a vonatnál, itt is a vasútépitő társaság várt ránk. A fekete-tengeri vasúti vonalat építettek. Meghallottuk azonban, hogy a városban van egy nyomda, ahol magyar hadifoglyok is dolgoznak. Egy Kovács nevű szegedi bajtársammal együtt elhatároztuk, hogy jelentkeznünk felvételre ebbe a nyomdába. Fel is vetek bennünket s miután Oroszországban a kerékhajtó is nyomdász, előbb kerékhajtók lettünk, később pedig sikerült megérietnünk magunkat, hogy mi nem csupán kereket hajtani, hanem betűt is tudunk szedni, nyomdászok lettünk. Így voltunk azután két esztendőig a „Tuapszinszkii Izvesztija“ című lapnál betűszedők. 1919-ben pedig Novorosszinszkban hajóra ültünk és Constantában szálltunk partra. Ezzel véget is ért a több mint háromszötendős bolyongásom a nagy orosz birodalomban, — fejezi be elbeszélését Vargyas Gerő volt őrmester, a Murmanszk-vasút volt munkása és a „Tuapszinszkii Izvesztija“ volt betűszedője 1940 januárjában egy új vérzivatar előszentdején Kolozsváron.

Bakos Aladár

A finnországi harcateren használnak olyan motorbiciklit, amelyek sí-talpu pótkocsit vontatnak maguk után. Ez a közlekedési eszköz kitűnően bevált

Gazdanapok február 17—21-ig Kolozsváron

Kolozsvárról jelentik: Erdélyszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg a február 17—21 napjain Kolozsvárt az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet által rendezendő gazdanapok iránt. Az erdélyi birtokosok és a gazdakörökbe tömörült kisgazdák nagyszámban készülnek ez alkalomból Kolozsvárra az E. M. G. E. vetőmagkiállításának megtekintése céljából. A kiállítás vásárral lévén egybekötve, a gazdaközönység számára a legkedvezőbb alkalom nyílik itt a nemesített vetőmagvak első kézből, legjobb minőségben való beszerzésére. A kisgazda közönység pedig köztudomásúlag nagymértékben reávan utalva a vetőmagvainak kicserélésére. A nagy érdeklődést a legmeggyőzőbb módon bizonyítják azok a gazdaköri csoportos tanulmányi kirándulások, amelyeket Erdély legtávolabbi vidékeiről jelentettek be már hetekkel ezelőtt. A háziipari kiállítás pedig hasonlóan kedvező alkalmat nyújt a háziiparral foglalkozó kisgazdák készítményeinek bemutatására és értékesítésére.

Az E. M. G. E. az őszi buza vetőmag kiosztási akcióját a tavaszi gabona, kapás és takarmány vetőmagvak és vetőgumók kiosztásával folytatja. A vetőmagminták a kiállításon megtekinthetők.

Az E. M. G. E. vetőmag kiállítását közkívánatra háziipari kiállítással és vásárral kibővítette. A kiállítás a volt Farkas-utcai 7. szám alatti helyiségek összes termében nyílik meg ünnepléses formák között 27-én, szombaton délelőtt 11 órakor.

Az E. M. G. E. 50%-os személy- és áruszállítási kedvezmény engedélyezését kéri a C. F. R. vezérigazgatóságától a kiállítók és a kiállítást látogatók részére.

A gazdanapokon több gazdagyűlés, értekezlet és szakelőadás lesz. Így igazgatósági üléseket tartanak az E. M. G. E. az Erdélyrészi Méhész Egylet, a Kolozsvári Gazdasági Egylet. Ezenkívül számos szakelőadás lesz az állattenyésztés, takarmányozás, számvartás, gyümölcsészet, gyógynövénygyűjtés, háziipar, stb. tárgyköréből. A kiállítás megnyitásának napján a Magyar Színház a kolozsvári hóstáti kisgazda dalárdák közreműködésével díszelőadást rendez.

A nagyváradai mozgóképszínházak műsora:

DORIAN: VÖRÖS ORCHIDEÁK.

APOLLÓ: AZ ELSŐ CSÓK.

CORSO: MÁRIA CHAPDELAINÉ REGÉNYE.

Ányághirdetések

Adás-vétel

Nagyon magas árat fizetek brilliáns tárgyakért. — Herbst, ékezeráruház, Nagyvárad, Bulevardul Regele Ferdinand 3.

PUHA ÖLMÖT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t.

Órák, ékszereket garancia mellett javítok. Aranyat, ezüstöt, brilliáns tárgyakat magas áron veszok. Haslinger János ékezerész, Nagyvárad, Bdul Regele Ferdinand 8. szám.

Lakás

Ujnonnan épült abszolút modern lakások: emeleti és földszinti 1 szobás, egyszoba-hallos liggiával; egyszoba előszobás valamennyi teljes komforttal, továbbá egy suterain egyszobás lakás májusra, két tágas raktárhelyiség azonnalra kiadók. Lutheranus Egyházközség, — Nagyvárad, Tache J. J. nescu-u. 28.

Kiadó február 1-re 3 szobás utcai földszintes modern lakás. Nagyvárad Str. Dorobantilor 22. Telefon 31-72.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.

CENZURAT